

I H A N P I M E E

**KAAVIN KUNNAN
TALOUSARVIO 2025
JA
TALOUSSUUNNITELMA 2025-2029**

Käsittelyt:

Kunnanhallitus: 18.11.2024

Yhteistyötoimikunta:

Valtuusto:

SISÄLLYS

TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT.....	3
KONSERNITARKASTELU.....	14
TALOUSARVIOASETELMA.....	17
TALOUSARVION SITOVUUSTASO.....	18
RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA.....	18
HENKILÖSTÖ.....	19
KAAVIN KUNNAN STRATEGIA 2022 - 2025.....	20
TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA.....	21
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	22
KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	23
Vaalit.....	23
TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	23
Tilintarkastus.....	23
KUNNANHALLITUS.....	24
Keskushallinto.....	24
Hallinto- ja tukipalvelut.....	25
Elinvoimapalvelut.....	27
Maaseututoimi.....	29
Työllisyydenhoito.....	31
Ympäristöterveydenhuolto.....	33
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA.....	35
Kasvun ja oppimisen toimialan hallinto.....	35
Varhaiskasvatus.....	35
Perusopetus.....	37
Aikuiskoulutus.....	38
Kirjastotoimi.....	39
Vapaa-aikatoimi.....	40
Joukkoliikenne.....	43
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	44
Tekninen hallinto.....	44
Kiinteistötoimi.....	44
Vesi- ja viemärlaitos.....	45

Tiehoitokunnat	47
Tiehoitokunnat:	48
Muu tekninen toimi	48
Rakennusvalvonta	49
Ympäristönsuojelu	50
TULOSLASKELMA.....	52
RAHOITUSLASKELMA.....	53
INVESTOINTIOSA 2025.....	54
RAKENTAMISOHJELMA.....	55
RAKENTAMISOHJELMAN 2025-2029 TEKSTIOSA.....	56
Liite nro 1, Kokouspalkkiot ja palkkioiden soveltamisohje	58

TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Kuntatalousohjelma vuodelle 2025 / Valtionvarain ministeriön arvio syksyllä 2024

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee lähivuosina. Kuntatalouden tilanne heikkenee vuonna 2024 jyrkästi, kun vuoteen 2023 kohdistuneet poikkeukselliset verorahoitus-erät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän vuonna 2024 noin miljardi euroa negatiiviseksi. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee edelleen lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa heikentyä vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 mrd. euroa negatiiviseksi. Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,9 mrd. euroa, ja painelaskelmassa se uhkaa nousta tarkastelujakson lopulla 28,0 mrd. euroon. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttää palveluiden sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin.

Kuntien verotulot kasvavat ensi vuonna kohtalaisesti. Vuonna 2025 kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 4,2 prosenttia vuodesta 2024. Vuonna 2025 kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan noin 10,3 mrd. euroa ja kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 1,8 mrd. euroa. Kiinteistöveron tuotto olisi arvion mukaan noin 2,4 mrd. euroa vuonna 2025. Uuden kaivosmineraaliveron tuoton arvioidaan olevan noin 32 milj. euroa vuonna 2025. Tästä kaivosten sijaintikuntien osuus olisi noin 19 milj. euroa. Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat kehyskaudella hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veroperustemuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Yhteisöveron tuoton ennustamisen lähtökohtana on viimeisimmän valmistuneen verotuksen mukainen yhteisövero, jota muutetaan arvioidun tuloskehityksen mukaisesti. Tämän lisäksi ennusteessa otetaan huomioon veroperustemuutokset.

Laskennallinen talouden sopeutuspaine kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakoryhmissä Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakoryhmittäin. Kevään 2024 kuntatalousohjelmaan verrattuna kuntatalouden lähivuosien kehitysnäkymät ovat heikentyneen koko maan tasolla ja kuntakoryhmittäin.

Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine kasvaa tarkastelukauden loppua kohden mentäessä koko maan tasolla, mutta vuonna 2028 tilanne tasoittuu vuoden 2023 valtionosuuksien takaisinperinnän ja hallitusohjelman mukaisen peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarrun poistuessa. Erityisesti pienemmissä kuntakoryhmissä laskennallinen veroprosentin korotuspaine kasvaa joinakin vuosina merkittävästi. Laskennallinen korotuspaine näkyy myös negatiivisena vuosikatteenä ja tilikauden tuloksena. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakoryhmissä, jos kehitys jatkuu väestöennusteen mukaisesti.

Tarkastelujakson aikana toiminnan ja investointien rahavirta laskee koko maan tasolla ja kaikissa kuntakokoryhmissä negatiiviseksi. Heikkenevää toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkasteluperiodilla selittävät merkittävältä osin nettoinvestointien pysyminen korkealla tasolla erityisesti suurissa kaupungeissa sekä sote-uudistuksen verohäntien poistuminen.

Vuonna 2024 negatiivisen vuosikatteen kuntia on arvion mukaan 16, mikä on hieman enemmän kuin edeltävänä vuonna. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa kuitenkin merkittävästi tarkastelukauden loppua kohden. Negatiivisen vuosikatteen kunnista suurin osa on alle 10 000 asukkaan kuntia, mutta kauden lopussa mukana on myös yksi yli 100 000 asukkaan kaupunki. Kuntakokoryhmittäisiin ja kuntakohtaisiin arvioihin tulee suhtautua varauksella ja pitkälle meneviä tulkintoja välttämällä, mutta tarkastelulla voidaan saada suuntaa erikokoisten kuntien talouden kehitykselle.

Kaavin kunnan taloudellinen ja toiminnallinen kehitys

Kaavin kunta täyttää vuonna 2025 kunnioitettavat 150 vuotta. Vuoden 2024 aikana nimetty toimikunta on valmistellut juhluvuotta. Juhlavuoden ohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan talvipäivän seisauksen yhteydessä 21.12.2024. Periaatteena on, että juhlallisuuksia on koko vuoden aikana ja että tapahtumat ovat yhteisöllisiä ja yhdessä tehtyjä. Juhlavuoden tapahtumia on kaiken ikäisille hyvin laajalla "kattauksella". Talousarviossa on määrärahavaraus juhluvuoteen, joka kohdistetaan sekä henkilöresurssiin että tapahtuman järjestelyihin.

Kaavin kunnan taloustilanne on entisestään heikentynyt. Keväällä 2024 kunnanhallitus nimesi työryhmän, jonka tehtävä oli etsiä keinoja talouden tasapainottamiseksi. Vielä kesällä 2024 tavoiteltiin että kunnan talous olisi tasapainossa eli tulos olisi +/- 0. Tätä tavoiteltiin sekä raami-budjetissa että talousarvion laadinnan yhteydessä syksyn 2024 aikana. Valtionosuusarviot edelleen heikkenivät syksyä kohti mentäessä. Myöskään verotulokertymä tulee jäämään keväällä arvioidusta, vaikka tuloveroprosenttia korotettiin 0,1 %:lla.

Valtionosuudet ovat kääntyneet negatiiviseksi jo tilinpäätösvuonna 2023, kun otetaan huomioon kotikuntakorvaukset. Negatiivinen kehitys valtionosuuksissa jatkui erityisesti vuodelle 2024, jolloin valtionosuudet olivat negatiiviset noin 1,4 milj.€, kun huomioidaan kotikuntakorvaukset. Kaavin kunta maksaa vuoden 2024 aikana yli 100 000 €/kk takaisin valtion suuntaan. Viimeisten arvioiden mukaan Kaavin kunnan peruspalvelujen valtionosuus on edelleen negatiivinen vuonna 2025, vaikka mukana on työllisyysalueen rahoitusosuus. Tähän kestävämpään tilanteeseen on kaikin mahdollisin keinoin pyritty vaikuttamaan.

Kaavin kunnan vuoden 2025 talousarvio on laadittu alijäämäiseksi noin 433 000 €. Talousarviota on tasapainotettu sekä kiinteän että irtaimen omaisuuden myynnillä. Myös metsän myyntituloa on korotettu tilapäisesti yli kestävästä hakkuutuoton.

Talousarviolla turvataan kuitenkin kaikkien lakisääteisten palvelujen tuottaminen määräysten ja mitoitusten mukaisesti. Suurimmat menoerät kohdistuvat varhaiskasvatukseen sekä

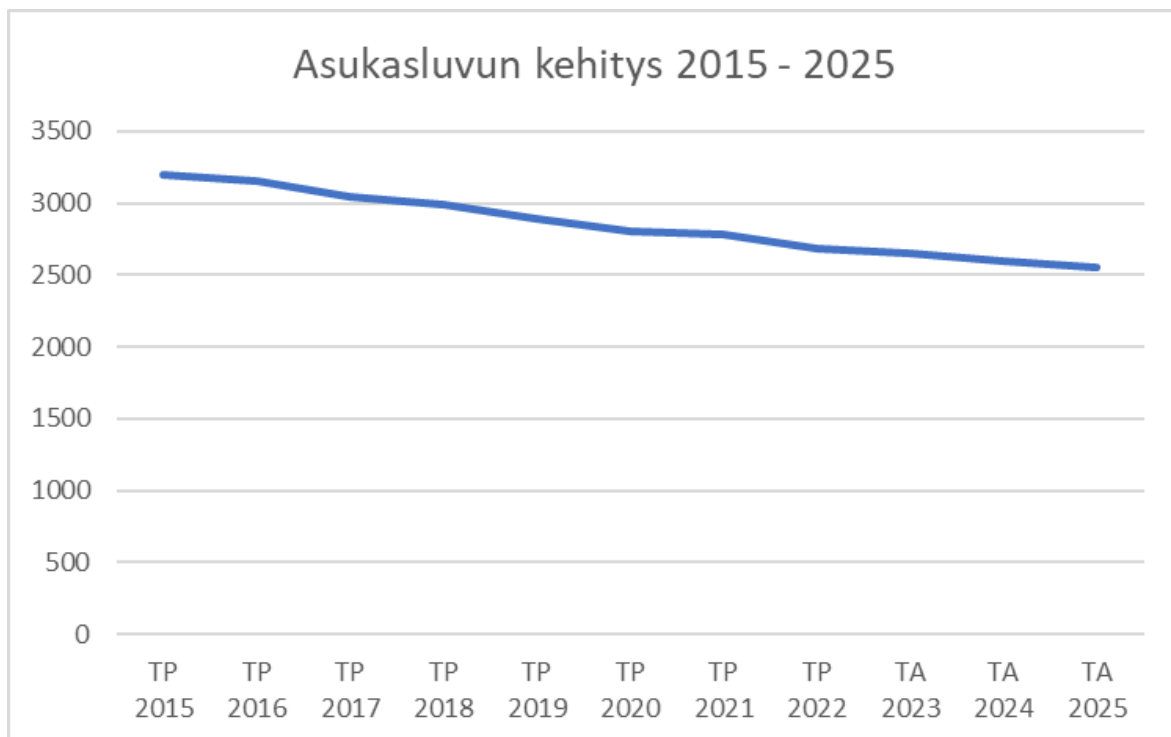
perusopetukseen. Talousarviossa on myös määrärahat tekniseen ja ympäristötoimeen nykyisellä toimintamallilla. Määrärahavarausta kohdistuu sekä nuorisoon että kaikkien kuntalaisten liikuttamiseen. Hallinnossa varaudutaan mm. uuden valtuustokauden käynnistymiseen.

Elinvoimaa edistetään mm. monipaikkaisuus ja kaivostoiminnan vaikuttavuus hankkeilla sekä Kuopion seudun työllisyysalueen käynnistymisellä (TE uudistus).

Hyvinvointialueen vuokratuoton arvioidaan säilyvän samalla tasolla talousarviovuoden 2025. Talousarviovuonna eteen tulee myös ns. sote kiinteistöjen vuokrausten jatkuminen, koska määräaikaiset vuokrasopimukset loppuvat 31.12.2025 eikä hyvinvointialue tule käyttämään optio-oikeuttaan.

Investoinnit ovat tärkeä osa elinvoimaista kuntaa ja luovat uskoa tulevaisuuteen. Ilman investointeja kunnan kehitys pysähtyy. Talousarviovuonna alkaa Kirjekuoritien peruskorjaus. Peruskorjaus jakaantuu kahdelle vuodelle siten että kantavat kerrokset toteutetaan vuoden 2025 aikana ja päällystys- ja viimeistelytyöt vuonna 2026. Talousarviovuonna toteutetaan koulukeskuksen varavoimajärjestelyjä sekä jatketaan perusinfra suunnittelua ja toteutusta.

Kaavin kunnan väestökehitys 2015 – 2025

Kaavin asukasluvun arvioidaan olevan talousarviovuonna n. 2600 asukasta

Vuoden 2024 talousarvion lähtökohdat

Vuosina 2019 – 2022 Kaavin kunnan tuloveroprosentti on ollut 22,00 %. Tuloveroprosenttiin vuodelle 2023 kunnat eivät saaneet tehdä muutosta vaan valtio ”leikkasi” kaikkien kuntien veroprosenttia 12,64 %. Kaavin kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentti oli siten 9,36 % ja vuoden 2024 tuloveroprosentti oli 9,80 %.

Valtuusto vahvisti kokouksessaan 11.11.2024 § 56 vuoden 2025 tuloveroprosentiksi **9,90 %**. Vuoden 2025 kunnallisveron kertymäksi arvioidaan siten olevan n. 4,2 milj. euroa. Efektiivinen veroaste (kunnallisveroaste), tulee Kaavilla olemaan 6,86 %.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Vero / %	22,00	22,00	9,36	9,80	9,90
Verotulo / milj.€	7,604	7,754	3,833	4,080	4,187

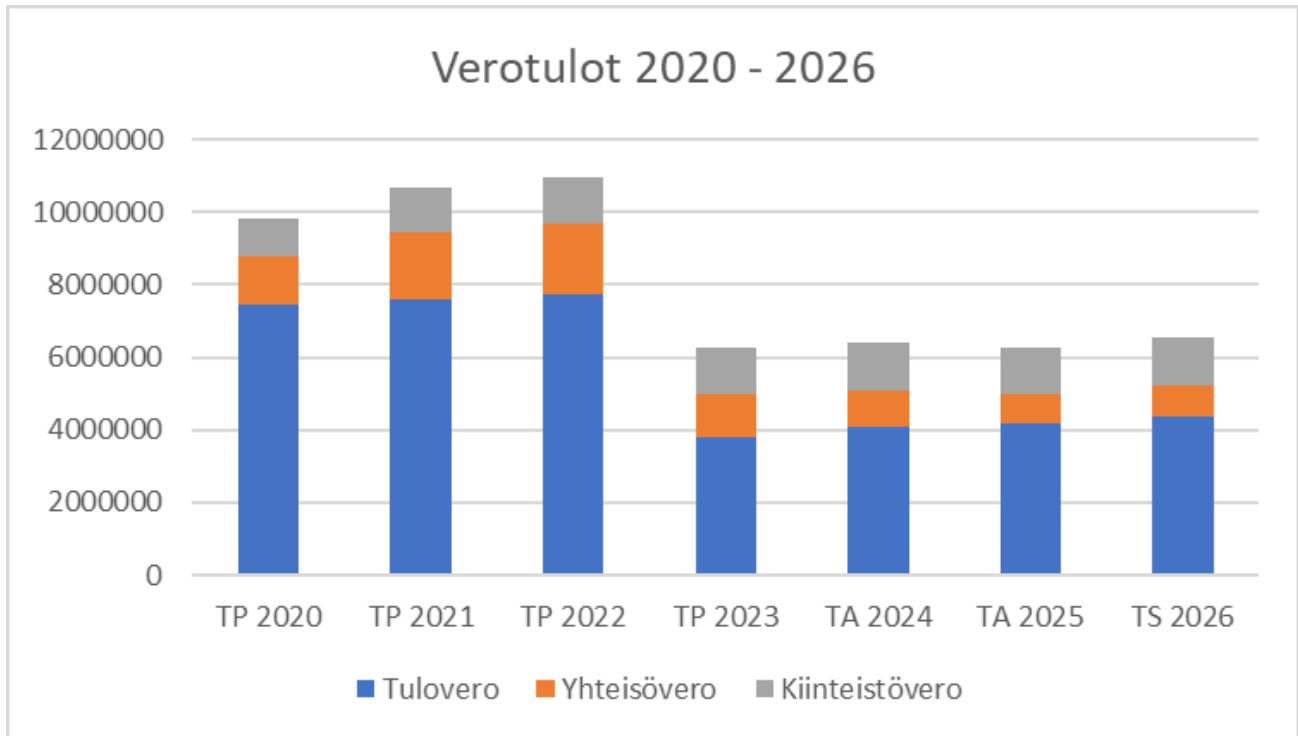
Kiinteistöveroprosentit vuonna 2025 on valtuuston päätöksen 11.11.2025 § 57 mukaan (ei muutosta vuoteen 2024 verrattuna):

yleinen	1,50
maapohja	1,50
vakituiset asuinrakennukset	0,75
muut asuinrakennukset	1,70
voimalaitokset	3,10
yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Vuoden 2025 kiinteistövero tuotoksi arvioidaan 1,319 milj.€.

Verotulot, 1.000 euroa:

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kunnallisvero	7.754	3.833	4.080	4.187
Kiinteistövero	1.292	1.259	1.330	1.319
<u>Yhteisövero</u>	<u>1.923</u>	<u>1.184</u>	<u>998</u>	<u>780</u>
Yhteensä	10.967	6.276	6.408	6.286

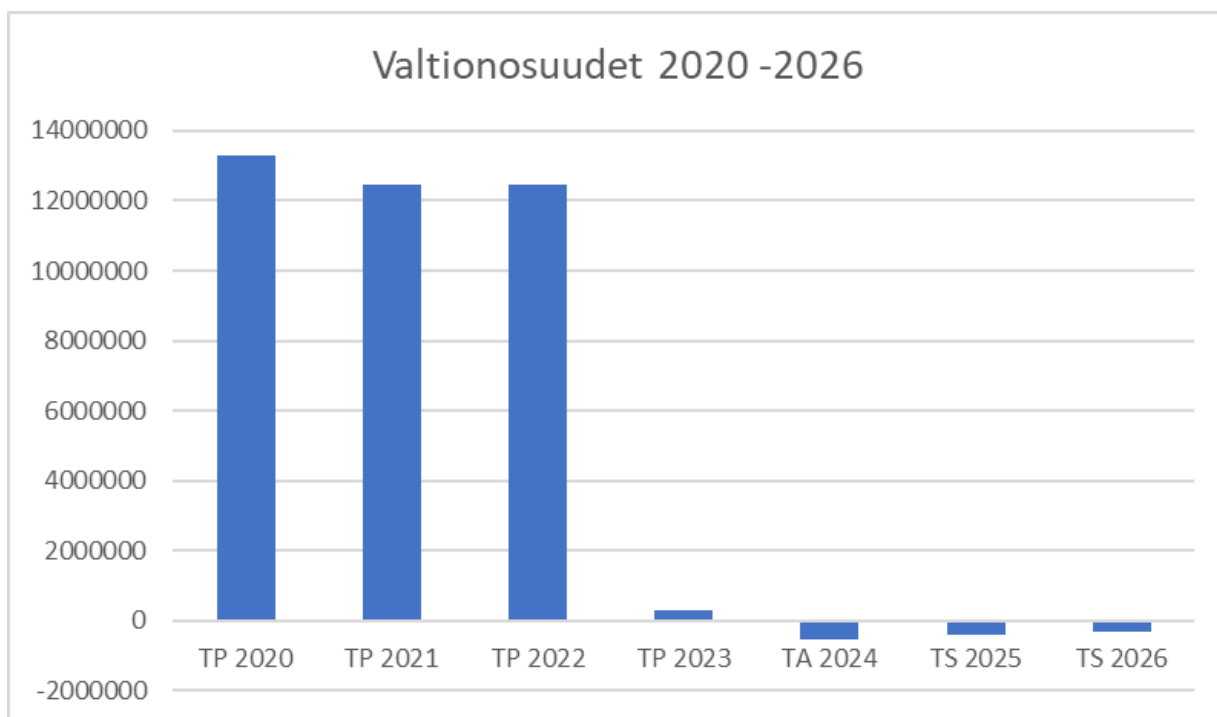
Valtionosuudet, 1.000 euroa

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA2025
Peruspalvelujen valtionosuus	10.936	32	-587	-243
Veromenetysten kompensatio	2.094	626	632	438
Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus	-578	-603	-603	-603
Harkinnanvarainen	-	220	-	-
Yhteensä	12.453	275	-558	-408

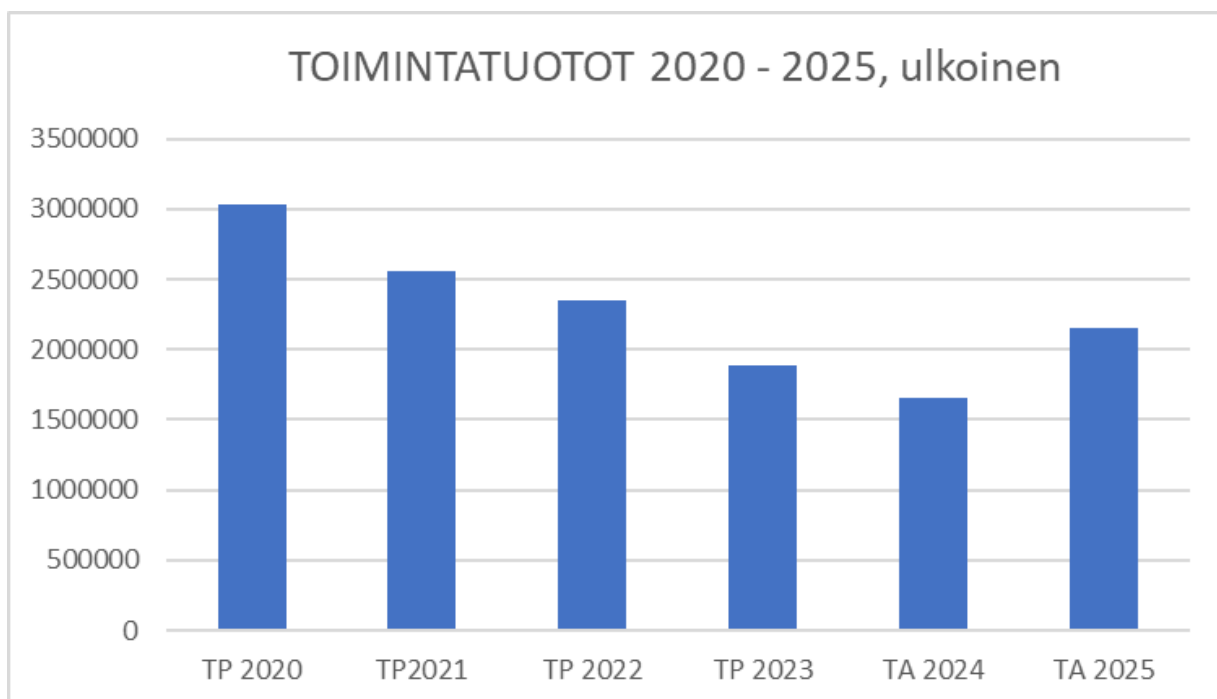
Lisäksi valtionosuuksissa on huomioitava kotikuntakorvaukset, jotka ovat talousarviovuonna Kaavin kunnan osalta – **883 401 €**. Kotikuntakorvaukset ovat osa valtionosuusmaksatusta. Kotikuntakorvaukset kuuluvat kuitenkin kunnan tuloslaskelmassa toimintatuottojen / -kulujen puolelle eikä niitä esitetä kirjanpidossa valtionosuuksien kohdassa. Tämä tarkoittaa kuitenkin käytännössä sitä, että **Kaavin kunta maksaa valtion suuntaan vuonna 2025 valtionosuuksia yhteensä noin 1,25 miljoonaa €**.

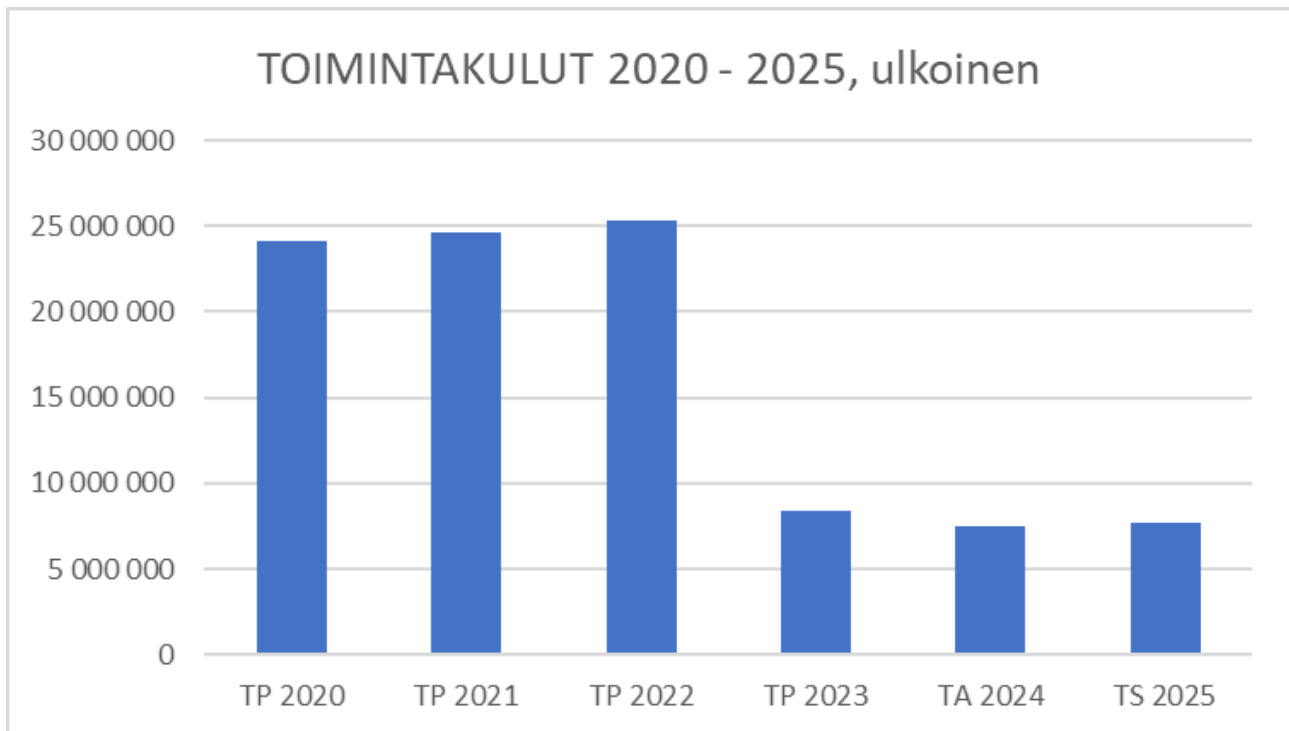
Valtionosuudet 2020 – 2026

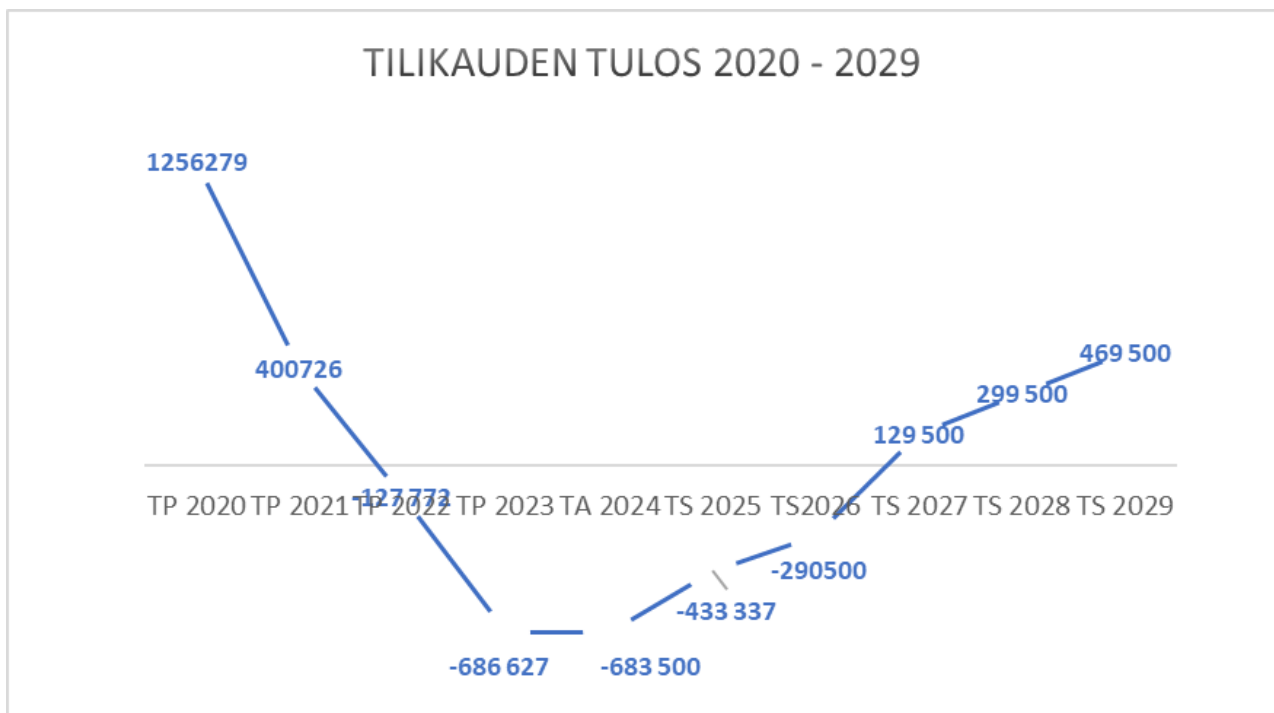
Toimintatuottojen kehitys 2020 – 2025

Toimintamenojen kehitys 2020 – 2025

Tuloksen kehitys 2020 – 2029

Tuloslaskelma vuodelle 2025 osoittaa **433 337** euron alijäämää.

Kunnan pitkäaikaisten lainojen kuluvana vuonna noin 9,0 milj. €. ja lyhyiden lainojen (tilapäisluottojen) määrä oli n. 1,0 milj. €. Joten kunnan lainamäärä oli siten yhteensä 10,0 milj. euroa

eli noin 3.850 €/asukas. Vuoden 2025 investoinnit tullaan kattamaan pitkäaikaisella lainalla. Vuonna 2025 lainamäärän arvioidaan olevan noin 10,5 milj. euroa eli noin 4 000 €/asukas.

Taloussuunnitelman 2025 - 2029 perusteet

Hyvinvointialueen käynnistyminen siirsi vuoden 2023 alusta yli puolet kuntien lakisääteisistä tehtävistä ja käyttötalouden kustannuksista hyvinvointialueille. Kaavin kunnan osalta toimintamenoista sote kustannukset olivat vuonna 2022 noin 2/3 koko kunnan taloudesta. Hyvinvointialueiden käynnistymisellä oli merkittävä vaikutus kuntien tulopohjaan, kun kunnilta leikattiin sekä verotuloja että valtionosuuksia siirtyneitä kustannuksia vastaavasti. Kaavin kunnan osalta verotuotot ja valtionosuudet vähenivät yli 70 prosenttia. Tämä on merkittävästi heikentänyt Kaavin kunnan taloudellista asemaa.

Verotuloja leikattiin vuodelle 2023 tuloverojen osalta 12,64 prosenttia eikä veroprosenttiin saanut tehdä muutosta. Talousarviossa 2023 arvioitiin että taloussuunnitelmavuosina tuloeriin sisältyy merkittävää epävarmuutta ja että veroprosenttien korotustarve arvioidaan kriittisesti päivitetyn taloustiedoin huomioiden verokorotuksen negatiiviset vaikutukset kunnan vetovoimaisuuteen. Kunnilla oli oikeus muuttaa tuloveroprosenttia vuodelle 2024 ja siitä eteenpäin. Kaavin kunta nosti tuloveroprosenttia sekä vuodelle 2024 että vuodelle 2025.

Valtionosuuksien arviointi on ollut, ja tulee edelleen olemaan, erittäin haastavaa. Vuodelle 2025 arvioidaan peruspalvelujen olevan edelleen negatiiviset, vaikka valtionosuuksissa oli huomioitu työllisyysalueen rahoitus. Kaavin osalta ja tämänhetkinen arvio on yhteensä noin 1,3 milj. € negatiivinen, kun otetaan huomioon kotikuntakorvaukset. Arvio pohjautuu valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmiin. Valtionosuus uudistustyö on käynnistetty ja siinä on tavoitteena yksinkertaistaa ja tasapuolistaa valtionosuusmaksatusta läpi valtakunnan. Tämänhetkisen tiedon mukaan valtionosuusuudistus tulisi voimaan aikaisintaan vuoden 2027 alusta lukien.

Kunnan omistamat sote kiinteistöt on vuokrattu Pohjois-Savon hyvinvointialueelle asetuksen mukaisesti vuosille 2023 – 2025. Hyvinvointialueelle on vuokrattu palvelukeskus, paloasema ja kouluterveydenhoidon työtila. Epävarmaa on, että miltä osin hyvinvointialue jatkaa kunnan vuokralaisena.

Vuodesta 2023 lähtien ateriapalveluita on tuotettu kunnan omana toimintana ainoastaan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Aterioiden valmistaminen keskitettiin koulukeskukseen 1.1.2023 lukien. Kiinteistön huoltopalvelua ja siivouspalvelua tuotetaan kunnan omistamiin kiinteistöihin.

Kunnan toimintatuotot ovat koostuneet vuodesta 2023 lähtien pääosin vesi- ja jätevesimaksuista, metsänmyyntituloista, rakennusten vuokratuloista sekä rakennusvalvonnan maksutuloista.

Vesi- ja viemärlaitoksen tuottojen on katettava kohoavia laitoksen ylläpito- ja pääomakuluja. Verkostoon on investoitava, jotta korjausvelkaa ei syntyisi. Käyttäjien on kustannettava

laitoksen ylläpito ja tarvittava investointitaso. Vesihuollon käyttömaksuja on korotettu noin 10 %:lla vuodelle 2025.

Valtuuston 26.10.2021 päätöksen mukaisesti yläkoulusopimus jatkuu Tuusniemen kunnan kanssa. Sopimus on velvoittanut Kaavin kuntaa vastaamaan syksystä 2022 alkaen erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyistä aiheutuvien kustannuksien kotikuntakorvauksen ylittävistä osuuksista sekä yläkoulukuljetusten syöttöliikenteen kustannuksista. Vuoden 2024 aikana tarkasteltiin koko perusopetuksen järjestämistä Kaavilla. Selvityksen perusteella päädyttiin jatkamaan yhteistyötä Tuusniemen kanssa.

Valtiokonttorin myöntämien perintövarojen käyttöä suunnataan lasten ja nuorten sekä vanhus-ten ennalta ehkäisevään hyvinvointityöhön ja kotona asumisen mahdollistamiseen. Käyttökoh-teet määritellään vuosittain kunnanhallituksen toimesta noudattaen perintövarojen kohdenta-misesta tehtyihin päätöksiin.

Työvoimapalvelut (TE-palvelut) siirtyvät kunnille ja niiden muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025 lukien. Kuntien järjestämistä kuuluva julkisista työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä säädetään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023, järjestämislaki). Kaavin kunta on päättänyt liittyä Kuopion työllisyydenhoidon yhteistoiminta-alueeseen, joka pohjautuu vastuukuntamalliin. Vastuukuntana toimii Kuopion kaupunki. TE-pal-velujen siirron tavoitteena on tukea nopeamman työllistymisen tavoitetta, kun työllisyyspalve-lut, koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Talouden näkö-kulmasta lähtökohta on se, että valtio korvaa TE-palveluiden aiheuttamat kustannukset kunnille valtionosuuksien kautta.

Investoinnit kohdistuvat pääosin olemassa olevan infrastruktuurin korjaamiseen. Peruskorjaa-mista on erityisesti katujen osalta. Tulevina vuosina mm. Kirjekuoritie, Kalliotie ja Puustellin polku odottavat toteuttamisvuoroaan. Vesi- ja viemärlaitoksen putkistojen, pumppaamoiden ja muun tekniikan ylläpito sekä peruskorjaaminen ovat jatkuvaa ja vuosittain tapahtuvaa suun-nitelmallista toimintaa.

Talouden tasapaino (Kuntalaki 110 §)

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hy-väksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useam-maksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytyk-set kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaisissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.

Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä Kaavin kunnalla on kertynyttä kumulatiivista ylijäämää taseessa noin 270 000 €. Vuoden 2024 talousarvio oli laadittu noin 680 000 € alijäämäiseksi. Talousarvion laadinnan aikana Kaavin kunnan vuoden 2024 toimintamenojen ja toimintatulojen arvioidaan olevan lähellä talousarviota. Omaisuutta myymällä arvioidaan tuloksen hieman paranevan. Palo- ja pelastustoimeen liittyvä varallaolokorvausten varausta arvioidaan tilinpäätöksen 2024 yhteydessä. Lopullinen tilikauden tulos saadaan selville tilinpäätöksen yhteydessä keväällä 2025. Arvion mukaan Kaavin kunnan taseeseen muodostuu alijäämää tilinpäätöksessä 2024.

Talousarvio 2025 on myös alijäämäinen, mutta alijäämän arvioidaan olevan pienempi kuin tilinpäätöksessä 2024. Taloussuunnitelmavuoden 2026 arvioidaan olevan talouden osalta hieman parempi ottaen huomioon yleisen talouskasvun. Lisäepävarmuutta vuodelle 2026 tuo sote kiinteistöjen määräaikaisen vuokra-ajan loppuminen.

Valtionosuusuudistuksen arvioidaan tulevan voimaan taloussuunnitelmavuonna 2027. Kaavin kunta odottaa, että kunta tulee saamaan oman osuutensa peruspalvelujen valtionosuudesta ja uskoo että valtionosuusuudistus tulee poistamaan peruspalvelujen päätymisen negatiiviseksi.

Taloussuunnitelmavuosien menokehityksen arvioidaan olevan maltillinen eikä näköpiirissä ole merkittäviä investointeja, joten poistojen kasvun arvioidaan myös taittuvan. Peruspalveluihin liittyvät kiinteistöt ovat kiinteistöstrategian mukaan hyvässä kunnossa.

Kaavin kunnan talouden kannalta merkittävimmät omaisuudet kohdistuvat metsän omistukseen (n. 700 ha) sekä Pohjois-Karjalan sähkö Oy:n (PKS, Energiaholding) omistukseen. Merkittävimpien omaisuserien tulevaisuutta joudutaan taloussuunnitelmavuosina 2026 – 2029 arvioimaan.

Merkittävä omaisuutta on myös kahdessa eri perintövaraomaisuudessa (Matti Tolppanen, Lahja Oljakka). Perintövarojen käytöstä päättää kunnanhallitus ja niiden käyttöä ohjaa valtionkonttorin päätökset. Perintövaroilla voidaan tukea ja kehittää erityisesti ei lakisääteisiä palveluja.

KONSERNITARKASTELU

Kaavin Vuokratalot Oy:

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa 87 asuntoa. Yhtiön kaikki asunnot sijaitsevat kirkonkylällä. Asuntomäärästä lähes puolet on vanhempaa kerrostalo asuntokantaa, jotka peruskorjattiin vuosina 2011–2012. Koparanrinteen kaksi vuokratrivitaloa (Kirkkoharjuntie 1) purettiin kesän 2024 aikana. Käyttöaste ajalla 1.1.-31.8.2024 on ollut noin 82 % verrattuna sadan prosentin käyttöasteen tuloihin. Budjetoituihin tuloihin verrattuna käyttöasteeksi tulee noin 76,3 %. Budjetoitu keskivuokra on 9,18 € / m².

Vuoden 2024 lopulla yhtiöllä on lainaa 2.506 009 euroa, josta kunnan antolainaa on 200.000 euroa ja pääomalainoja 507.000 euroa. Ulkopuolista lainaa on Pohjois-Savon Osuuspankilta n. 1,42 milj. € ja valtiokonttorin lainoja noin 380 000 €.

Taloudellisen tilanteen korjaamiseksi yhtiö haki ja sai vuonna 2019 Valtiokonttorilta päätökset tervehdyttämisavustuksesta ja lainaehtojen muutoksesta. Valtiokonttori myönsi aravalainojen lyhennysohjelmiin viiden vuoden jatkoajan ja vuosimaksulainat muutettiin kiinteäehtoisiksi lainoiksi. Lainahtomuutoksen ehtona oli, että yhtiön omistaja ei saa periä omille varoille korkoa vuosina 2019–2031. Lisäksi Valtiokonttori myönsi 105.879,96 euron tervehdyttämisavustuksen, jonka ehtona oli, että kunta sijoittaa omistajan osuutena saman verran ja että pääoma- tai antolainojen lyhennyksiä ei peritä vuosina 2019–2024. Vuonna 2021 loput tervehdyttämisavustuksesta käytettiin Väliläntien piharemonttiin.

Yhtiön tavoitteena on olla menestyvä yhtiö, joka tuottaa kohtuuhintaisia ja hyväkuntoisia asumispalveluja Kaavilla. Lisäksi tavoitteena on, että Kaavin Vuokratalot Oy:n talous on tasapainossa tulevina vuosina. Yhtenä talouden tasapainottamiskeinoa oli asuntojen vähentäminen. Tyhjillään ollut rivitalokohde (Kopara) purettiin vuoden 2024 aikana.

Konserniohjeen mukaan Kaavin Vuokratalot Oy:n tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan elokuun lopun tilanteesta sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Asumispalvelut

Palvelu ja yleiskuvaus

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa pääosan vuokra-asunnoista Kaavin kuntakonsernissa. Kaavin kunnan palkkalistoilla oleva rakennustarkastaja - ympäristösihteeri toimii prokuristina hoitaen Vuokratalot Oy:n päivittäistoimintaa. Tilitoimisto Laskentakonsultit Oy hoitaa yhtiön laskutuksen ja tilinpidon. Ropo Capital on yhteistyökumppani perinnän osalta. Kunta perii yhtiöltä korvausta em. palkkaus-, toimistotila- ym. kuluista hyväksytyjen talousarvioiden mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kaavin Vuokratalot Oy:n vuokra-asuntojen tarjonnan vastaaminen kysyntää.	Kysyntää vastaavat vuokra-asunnot	Vuokrausasteen nousu 90 prosenttiin
Valokuituverkkoon liittyminen	Aktiivinen vaikuttaminen valokuitu verkon rakentumisessa	Puolet vuokra-asunnoista on liitetty valokuituverkkoon

Pidetään muutamia kalustettuja asuntoja käytettävissä lyhytaikaiseen vuokraukseen esim. keikkatyöntekijöitä varten.

Tunnusluvut

	TA 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kunnan omistamat tai määräysvallassa olevat asunnot	103	87	87	87	87
Asuntojen määrä 1000 asukasta kohden	34	31	31	30	30

Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhtiössä

Kaavin kuntakonserni muodostuu emo- ja tytäryhtiöiden osalta Kaavin kunnasta ja Kaavin Vuokratalot Oy:stä.

Konsernisäädökset kuntalaissa (Konsernijohto 25a §):

Konsernijohtoon kuuluvat:

Kunnanhallitus

valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa antaa ohjeita kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisessa käsiteltäviin asioihin

Kunnanjohtaja

oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta

Muu johtosäännössä määrätty viranomainen, joka

esittelee tytäryhteisöjä koskevia asioita kunnanhallituksessa tai muutoin vastaa konsernijohtolle kuuluvista tehtävistä.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Konsernijohdolle asetetut tavoitteet suunnittelukaudella:

	TA 2025
Konsernin toimintatuotot/toimintamenot, %	>38 %
Konsernin vuosikate/poistot, %	>80 %
Konsernin omavaraisuusaste, %	>50 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	<50 %
Konsernin lainamäärä/asukas, €	<6.000 €

Kunnan edustajille asetetut tavoitteet:

Edustajien raportoitava tytäryhtiöstä kunnanhallitukselle	2 kertaa / vuosi
---	------------------

TALOUSARVIOASETELMA

Talousarvioasetelman käyttötalousosan tehtäväalueet ja investointiosan ryhmittely ovat seuraavanlaiset:

KÄYTTÖTALOUSOSA:

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE (Sitovataso)
Keskusvaalilautakunta	1 Vaalit
Tarkastuslautakunta	1 Tilintarkastus
Kunnanhallitus	1 Keskushallinto 2 Hallinto- ja tukipalvelut 3 Ateria- ja puhdistuspalvelut 4 Elinvoimapalvelut 5 Maaseututoimi 6 Työllisyyden hoito 7 Ympäristöterveyden huolto
Kasvun ja oppimisen lautakunta	1 Sivistystoimen hallinto 2 Varhaiskasvatus 3 Perusopetus 4 Aikuiskoulutus 5 Kirjastotoimi 6 Vapaa-aikatoimi 7 Joukkoliikenne
Tekninen ja ympäristö lautakunta	1 Tekninen hallinto 2 Kiinteistötoimi 3 Vesi- ja viemärlaitos 4 Tiekunnat 5 Muu tekninen toimi 6 Rakennusvalvonta 7 Ympäristönsuojelu

INVESTOINTIOSA:

INVESTOINTIRYHMÄ

Maa- ja vesialueet
 Talonrakennus
 Kiinteät rakenteet ja laitteet
 Irtain käyttöomaisuus

TALOUSARVION SITOVUUSTASO

Talousarvion sitovuustasolla tarkoitetaan sitä tasoa, jolla päätetään määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden muutoksista.

Käyttötalousoosassa valtuusto päättää tehtävätason muutoksista bruttotasolla. Perustelut ja tavoitteet ovat sitovia, ellei ole muuta mainintaa.

Investointiosassa määrärahasitovuustaso on hankekohtainen nettotasolla. Kadut, tiet, torit sekä vesijohdot ja viemäröinti -alaryhmien osalta sitovuustaso on hankekohtainen vain, jos hankkeen nettokustannukset ovat yli 160.000 euroa, muutoin alaryhmäkohtainen. Investoinniksi katsotaan yli 10.000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi, poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja.

Tuloslaskelmassa sitovia ovat seuraavat erät: verotulot, valtionosuudet, korkotulot, muut rahoitustulot, korkomenot, muut rahoitusmenot, satunnaiset tulot ja -menot.

Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelmassa sitovia eriä ovat korvaus jäännöspääomasta, poistot ja tilikauden tulos.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät 1-tason muutoksista.

Lautakunnat voivat alittaa määrärahojansa, mikäli tavoitteet ja mm. lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi pienemmällä määrärahalla. Taloudellisuus on otettava kaikessa toiminnassa huomioon.

RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen ottamisesta sekä antolainauksesta. Hallintosäännön mukaan hallintojohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta valtuuston talousarviossa tai erikseen tekemällä päätöksellä annetuissa rajoissa. Vuonna 2022 hallintojohtajalle on myönnetty tilapäisluoton ottovaltuus 4,0 miljoonan euron määrään asti.

Kunnanhallitukselle myönnetään tilapäislainan myöntämisvaltuus yleishyödyllisten yhteisöjen kehittämisprojektien tilapäisrahoitukseen 20.000 euron määrään asti kunnanhallituksen asettamilla ehdoilla. Kunnanhallitukselle raportoidaan kuukausittain talouden toteutumisesta.

HENKILÖSTÖ

Palkkamenot on arvioitu henkilöstömäärän ja voimassa olevien työehtosopimusten mukaisesti huomioiden tulevat korotukset. Henkilöstömäärä vastaa pitkälti Kaavin kunnan nykyistä toimintamallia. Henkilöstömäärässä tapahtuu muutosta ilman irtisanomisia talousarviovuoteen 2024 verrattuna.

Henkilöstömäärän kehitys 2020 - 2026

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026
Hallinto ja tuki-palvelut	20	20	14	12	12	12
Sosiaalitoimi	55	56	0	0	0	0
Sivistystoimi	42	42	42	44	40	39
Ympäristö- ja tekn. palvelut	8	8	8	8	7	7
Yhteensä	125	126	64	64	59	58

Vuoden 2021 alusta lukien vanhusten tehostetun asumispalvelun liikkeenluovutuksessa At-tendo Oy:lle siirtyi 15 työntekijää.

Vuoden 2023 alusta lukien tapahtui historian suurin liikkeenluovutus, jonka myötä Kaavin kunnan työntekijöistä noin puolet siirtyi Pohjois-Savon hyvinvointialueen tai palveluyhtiö Servican työntekijöiksi.

Henkilöstön tilan seurantaan ja kehittämistarpeita varten laaditaan vuosittain henkilöstöraportti sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Kehityskeskusteluita käydään vuosittain tai aina tarpeen vaatiessa. Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain ja sen tulokset sekä kehittämistoimenpiteet käydään yhdessä henkilöstön kanssa työyksiköittäin.

Työkykyjohtamista kehitetään sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentämiseksi, jolloin myös työkyvyttömyydestä aiheutuvat kustannukset vähenevät.

Kuntastrategian mukaista päätavoitetta, **kunnan työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi heidän työtään ja hyvinvointiaan koskevista asioista**, pyritään huomioimaan kaikissa henkilöstöön liittyvissä asioissa.

KAAVIN KUNNAN STRATEGIA 2022 - 2025

Kaavin kuntastrategia 2022 – 2025 **”Yhteistyöstä elinvoimaa”** on hyväksytty valtuustossa 26.4.2022. Kuntastrategiaa oli työstetty syksyn 2021 ja talven 2022 aikana. Kuntastrategian toteutumista on arvioitu talousarvioseminaareiden yhteydessä. Viimeisin kuntastrategian arviointi toteutettiin valtuustoseminaarin yhteydessä 25.10.2024

Kuntastrategian ydinarvot;

Teemme parhaamme, jotta jokaisella olisi hyvä elää Kaavilla

Olemme toiminnassamme avoimia ja läpinäkyviä

Teemme raja-aidat ylittävää yhteistyötä

Valtuustokauden 2021 – 2025 päätavoitteet:

Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi paranee

Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle

Kaavista Pohjois-Savon yrittäjäystävällisin kunta 2024

Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisena

Kunnan työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi heidän työtä ja hyvinvointia koskevissa asioissa

Kaavilla on puoleensavetävä brändi

Kuntatalous on tasapainossa

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma vuonna 2025 päättyy 433 337 €:n alijäämään. Taloussuunnitelma on tehty vuosille 2025 - 2029. Taloussuunnitelma vuosina 2025 – 2029 talouden arvioidaan olevan saatavan tasapainoon. Tasapaino suunnitelmavuosina edellyttää edelleen omaisuuden myyntiä. Lisäksi arvioidaan, että valtionosuusuudistus tulisi voimaan vuoden 2027 alusta lukien. Tuloslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Tuloslaskelman tunnusluvut (laskettu ulkoisista eristä):

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA2025
Toim.tuotot/Toim.menot, %	10,4	9,3	22,6	22,4	40
Vuosikate/Poistot, %	156,7	79,6	0,9	20,0	48
Vuosikate, €/asukas	398	201	2	64	159
Kertynyt yli-/alijäämä, €	1.082.915	955.143	268.516	192.000	-241.337
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as.	390	355	102	72	-93
Asukasmäärä	2778	2689	2628	2650	2600

Rahoituslaskelma

Maksuvalmiuden turvaamiseksi ja investointien rahoittamiseksi on vuonna 2023 nostettu pitkäaikaista lainaa yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Pääosin pitkäaikaisella lainalla on rahoitettu päiväkotit investointia ja korvattu tilapäisluottoja. Pitkäaikaista lainaa on nostettu 1,5 milj. euroa vuonna 2024 investointien rahoittamiseksi. Pitkäaikaista lainaa on arvioitu nostettavan 1,0 milj. € talousarviovuonna 2025.

Rahoituslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Rahavirran kertymän muodostuminen vuosittain: 1.000 €

	2022	2023	2024	2025	2026
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3.083	-535	-381	-86	-764

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä osoittaa, että investointeja ei pystytä kattamaan omarahoituksella, vaan lainarahoitusta on käytettävä merkittävästi.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulosassa esitetään kunkin tehtäväalueen tavoitteet ja määrärahat euroina perusteluineen. Määrärahat sisältävät myös laskennalliset ja sisäiset erät, joista suurimpina ovat sisäiset vuokrat, keskitetysti hoidettujen tehtävien kustannukset ja ateria- ja puhdistuspalvelut. Laskennalliset poistot näkyvät kunkin tehtäväalueen toimintakatteen alapuolella.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Palvelukuvaus

13.4.2025 järjestetään hyvinvointialueen vaalit ja kuntavaalit.

Vaalit:

VAALIT	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	5 537	21 000	6 000
TOIMINTAKULUT	-11 768	-26 569	-11 433
TOIMINTAKATE	-6 232	-5 569	-5 433
VUOSIKATE	-6 232	-5 569	-5 433
Tilikauden tulos	-6 232	-5 569	-5 433
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 232	-5 569	-5 433

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilintarkastus

Palvelukuvaus

Varsinaisen tilintarkastajan tarkastuspäiviä on vuodelle 2025 merkitty 10 päivää. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii Kaavin kunnan palvelusihteerinä. Vastuutilintarkastajana toimii Taina Törrönen / BDO Oy.

Tilintarkastus:

TILINTARKASTUS	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTAKULUT	-21 869	-17 401	-15 685
TOIMINTAKATE	-21 869	-17 401	-15 685
VUOSIKATE	-21 869	-17 401	-15 685
Tilikauden tulos	-21 869	-17 401	-15 685
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-21 869	-17 401	-15 685

KUNNANHALLITUS

Keskushallinto

Palvelukuvaus

Keskushallinnon talousarvioon sisältyy valtuusto, kunnanhallitus, henkilöstöjaosto, vanhus- ja vammaisneuvosto ja muu toiminta. Kunnanjohtajan kustannus sisältyy kunnanhallituksen kustannuspaikalle.

Kunnanhallituksen päätöksen 30.3.2020 § 51:n mukaan Matti Tolppasen perinnön tuotto käytetään pääasiallisesti vanhusten, vammaisten ja mielenterveyskuntoutujien kotona selviytymiseen ja viriketoimintaan perusturvalautakunnan päättämällä tavalla. Kunnanhallituksen päätöksen 30.3.2020 § 51:n mukaan Lahja Oljakan omaisuus on käytettävä vanhuksille ja vammaisille järjestettävään viriketoimintaan ja muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa perintövarojen käytöstä. Talousarviovuonna kunnan myöntämät avustuksiin järjestöille ja yhdistyksille sekä muuhun ennalta ehkäisevään toimintaan myönnetään pääsääntöisesti Matti Tolppasen ja Lahja Oljakan perintövaroista.

Kunnanhallituksen alaisuudessa on lisäksi 12 000 €:n määrärahavaraus avustuksiin yhdistyksille ja järjestöille.

Omaisuuksien myyntiä jatketaan talousarviovuonna. Myyntikohteina on sekä kiinteää (maa-alueita) että irtainta omaisuutta (osakkeita).

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Kuntastrategian ydinarvo: Olemme toiminnassamme avoimia ja läpinäkyviä.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Perintövarojen käytön ja vuosittain käytettävän määrärahan tarkempi määrittely	Ohjeistuksen saattaminen vastamaan nykyistä toimintaa	Ohjeistus valmiina vuoden 2025 loppuun mennessä
Luottamushenkilöiden ICT laitteet uudistettu ja käyttöön otettu	Laitteiden hankinta ja käyttökoulutus	Käytössä uuden valtuustokauden alussa
Kuntastrategian laatiminen	Kuntastrategian laatiminen valtuustokaudelle 2025 - 2029	Kuntastrategian perusteet valmiina vuoden 2025 loppuun mennessä

Keskushallinto:

KESKUSHALLINTO	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	94 346	20 000	348 500
TOIMINTAKULUT	-368 007	-297 770	-325 862
TOIMINTAKATE	-273 661	-277 770	22 638
VUOSIKATE	-273 661	-277 770	22 638
Poistot ja arvonalentumiset	-790	-600	-400
Tilikauden tulos	-274 451	-278 370	22 238
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-274 451	-278 370	22 238

Hallinto- ja tukipalvelut**Palvelu- ja yleiskuvaus**

Hallinto- ja tukipalvelut toteuttavat osaltaan kunnan hyväksytyä strategiaa tuottamalla tukipalveluita kunnan eri palvelualoille.

Hallinto- ja tukipalvelut sisältävät toimisto- ja talouspalvelut sekä ateria- ja puhdistuspalvelut, valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja vaaliasioiden valmistelu- ja toimeenpanotehtävät sekä muut keskitetyt palvelut, joita ovat muun muassa asiakirjahallinnon ohjaaminen, ICT-tuki ja tarvikehankinnat. Lisäksi määrärahoihin sisältyy kunnallisverotuksen maksuosuus valtiolle.

Palkka- ja taloushallinnon palvelut toteutetaan ostopalveluna Monetra Pohjois-Savo Oy:ltä. Tarvittavat ICT-palvelut hankintaan pääosin DataGroup Oy:ltä.

Toimisto- ja talouspalvelut

Toimisto- ja talouspalvelut tukevat johtamista ja talouden ohjausta sekä palvelutuotantoa tuottamalla toimialaansa kuuluvia sisäisiä asiantuntijapalveluja kustannustehokkaasti perustoitimialojen kysynnän mukaan. Yksikkö vastaa myös valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvästä asiakirjahallinnosta sekä hoitaa päivittäistä asiakaspalvelua.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Kunnan työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi heidän työtä ja hyvinvointia koskevilla asioissa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen	Asianhallintajärjestelmän (Dynasty10) jatkuva kehittäminen.	Dynasty10:n toimivuus

	Sähköisen arkistoinnin toteutuksen selvittäminen.	Selvitys sähköisen arkistoinnin toteutuksesta.
	Ohjeistusten ja sääntöjen ajantasaistaminen.	Ohjeiden ja sääntöjen ajantasaisuus.
Sähköisten palveluiden käyttöönoton jatkaminen	Lisätään edelleen sähköisten asiointikanavien ja palveluiden käyttöä kunnan sisäisessä ja ulkoisessa asiakaspalvelussa.	Digitaaliset palvelut ja sähköiset ovat lomakkeet lisääntyneet.
Varautuminen sekä tietosuojaja tietoturvatason parantaminen	Varautumistyö yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa. Henkilöstön osaamisen ja ICT-ympäristön kehittäminen.	Henkilöstön koulutukset, ICT-kartoitukset ja suunnitelmat.
Kunnan HYTE-työn tehokas koordinointi	Kunnanvaltuuston hyväksymän laajan hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman jalkauttaminen.	Indikaattorien tulosten nostaminen edelliseen vuoteen verrattuna.

Perustelu

Henkilöstön osaamista kehitetään kunnanviraston toimistohenkilöstön osalta niin, että eri hallintokuntien palvelut turvataan ja tehtäväkokonaisuuksia tarkastellaan tarvittaessa niin, että henkilöstöresurssit riittävät eri tehtävien ja asiakaspalvelun hoitoon. Tehtävien muuttuessa ja monipuolistuessa henkilöstöä koulutetaan, valmennetaan ja järjestellään tehtäviä muutostarpeen mukaan. Hallinnon menettelytapaa pyritään vakauttamaan ja osaamista syventämään.

Digitalisaation tavoitteiden mukaisesti kansalaisille ja yrityksille on tarjottava julkiset palvelut digitaalisessa muodossa vuoteen 2023 mennessä. Tämä tarkoittaa kunnille kasvavaa painetta investoida ja kehittää sähköisiä järjestelmiä ja toimintatapoja, jotka edesauttavat tiedolla johtamista sekä tarjoavat kuntalaisille uusia palveluita ja parantavat nykyisten palveluiden saavutettavuutta ja laatua. Sähköisen asianhallintajärjestelmän sekä sähköisen asioinnin kehittämällä on merkittävä vaikutus koko kuntaorganisaation asiakirjahallintoon, tiedolla johtamisen sekä asiakaspalveluun. Sähköisen asiakirjahallinnon käyttöönoton myötä selvitetään sähköisen arkistoinnin toteuttamista. Kunnan verkkosivut toteutetaan asetettuja saavutettavuuden kriteerejä noudattaen sekä niitä kehitetään jatkuvasti palautteen pohjalta.

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Palvelukuvaus

Kaavin kunnan ateriapalveluyksikkö tuottaa ateriapalvelut varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Ruoanvalmistus on tapahtunut koulukeskuksessa 1.1.2023 lukien. Tavoitteena on tuottaa mahdollisimman laadukasta ateriapalvelua kustannustehokkaasti huomioiden lähellä tuotetut raaka-aineet. Lasten ja nuorten ateriat tarjotaan kasvatuksellinen ja terveellinen näkökulma huomioiden niin päiväkodissa kuin kouluissakin.

Puhtauspalvelua tuotetaan Kaavin kunnan omistamiin kiinteistöihin.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Puhdistuspalveluiden mitoituksen arviointi.	Laaditaan mitoitus nykytilanteen mukaan.	Resurssit mitoitetaan tarpeen mukaan.
Ateria- ja puhdistuspalveluiden sähköinen kemikaaliluettelo.	Käyttöönotto.	Toteutus vuoden 2025 aikana.
Ateriapalvelussa lähellä tuotetun raaka-aineen hyödyntäminen.	Lähiruoka.	Onnistunut kilpailutus.

Perustelut

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnassa etusijalla ovat asiakaskeskeisyys, asiakkaiden tarpeet ja taloudellisuus. Palvelukäyttäytymistä seurataan taloudellisuuden ohella.

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnoissa suositetaan mahdollisuuksien mukaan sähköisten järjestelmien hyödyntämistä ja niiden käyttökoulutuksia henkilöstölle. Puhdistuspalvelujen tasalaatuinen toiminta vaatii laadunhallintajärjestelmän ja omavalvontajärjestelmän kehittämistä, jotta toiminnan tasoa voidaan tarkkailla säännöllisesti. Ateriapalveluissa varaudutaan ateriapalveluiden häiriötilanteisiin laatimalla esisopimuksia muilta ateriapalveluiden tuottajilta.

Hallinto- ja tukipalvelut:

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	773 361	697 750	637 920
TOIMINTAKULUT	-1 125 663	-1 010 513	-931 245
TOIMINTAKATE	-352 302	-312 763	-293 325
VUOSIKATE	-352 302	-312 763	-293 325
Poistot ja arvonalentumiset	-1 717	-3 800	-11 700
Tilikauden tulos	-354 019	-316 563	-305 025
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-354 019	-316 563	-305 025

Elinvoimapalvelut

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kunnan elinkeinotoimi toteuttaa kuntastrategian linjauksia ja tavoitteita elinkeinoelämän osalta. Kunnanhallituksen perustaman elinvoimatoimikunnan keskeinen tehtävä on, yhdessä kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan kanssa, edistää Kaavin kunnan elinvoimaa, vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä.

Yritysneuvontaa toteutetaan pääosin kumppanuuksien kautta, joilla on paras asiantuntijuus ja ajan tasalla oleva tieto-taito.

Yhteistyökumppanit

ELY-keskus – yritysten kehittäminen

Finnvera - yritysrahoitus

Kehittämisyhdistys Kalakukko ry (Leader ohjelmakausi 2023 - 2027)

Sydän-Savon maaseutupalvelut - maatalousyriyten toiminnan kehittäminen

Savon Yrittäjät - olemassa olevien yritysten kehittämisspalvelut

Kuopion seudun Uusyrityskeskus - aloittavien yritysten neuvonta

Business Finland - yritysten kansainvälistymispalvelut

Kuopion alueen Kauppakamari - kansainvälisyys

Savonia-ammattikorkeakoulu - opetusyhteistyö

Pohjois-Savon Liitto - kehittämishankkeet

Pohjois-Savon Matkailu Oy - matkailun elinvoima

Alueen muut kunnat

Kaavi 150 juhlavuosi

Kaavin kunta täyttää vuonna 2025 kunnioitettavat 150 vuotta. Vuoden 2024 aikana nimetty toimikunta on valmistellut juhlavuotta. Juhlavuoden ohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan talvipäivän seisauksen yhteydessä 21.12.2024. Periaatteena on, että juhlallisuuksia on koko vuoden aikana ja että tapahtumat ovat yhteisöllisiä ja yhdessä tehtyjä. Juhlavuoden tapahtumia on kaiken ikäisille hyvin laajalla "kattauksella". Juhlavuoden tapahtumista laaditaan "kuvakirja", joka on myynnissä juhlavuoden jälkeen.

Hankkeet

Monipaikkaisuushanke

Kaavin kunta on mukana Kehittämisyhtiö Savo Grow Oy:n monipaikkaisuus pilotissa. Pilotihankkeen tavoitteena on tuoda esille monipaikkaisuuden edut ja sen tuomat mahdollisuudet vapaa-ajanasukkaille. Pilotin tavoitteena on vapaa-ajan asukkaiden aktivointi ja sitouttaminen Kaaville sekä käyttämään entistä enemmän kaavilaisia palveluita.

Esiselvitys hanke kaivostoiminnan vaikuttavuudesta Koillis-Savossa ja ajantasaisen tiedon jakaminen

Esiselvityshankkeella tuotetaan ajan tasalla olevaa tietoa malminetsinnän sekä mahdollisen kaivostoiminnan vaikuttavuudesta koko Koillis-Savon alueelle. Ajantasainen ja avoin tiedottaminen on välttämättömyys sekä malminetsintävaiheessa että mahdollista kaivostoimintaa suunniteltaessa. Ajan tasalla olevaa tietoa tarvitaan esimerkiksi kaavoituksen tausta-aineistoksi. Koillis-Savossa on tällä hetkellä erittäin aktiivista toimintaa malminetsinnän ja kaivannaistoinnin saralla.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisena.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Monipaikkaisuuden pilotin täysmääräinen hyödyntäminen	Vapaa-ajan asukkaiden sitouttaminen Kaaville	Aktiivisen ja avarakatseisen vapaa-ajan asukas yhteisön muodostuminen
Kaivannaistoiminnan esiselvitys hankkeen toteutuminen tavoitteiden mukaisesti	Aktiivinen seuranta hankkeen tavoitteiden toteutumisessa	Tiedon jakaminen on onnistunut, koulutukset toteutettu, sosioekonomiset vaikutukset karotettu, loppuraportti julkaistu
Yrittäjyyden aktivointi	Järjestetään elinvoimatoimijoiden yhteistilaisuuksia	Uusia yrityksiä aloittaa enemmän kuin vanhoja lopettaa.

Elinvoimapalvelut:

ELINVOIMAPALVELUT	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	177 261	35 000	84 000
TOIMINTAKULUT	-226 045	-113 549	-137 539
TOIMINTAKATE	-48 784	-78 549	-53 539
VUOSIKATE	-48 784	-78 549	-53 539
Tilikauden tulos	-48 784	-78 549	-53 539
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-48 784	-78 549	-53 539

Maaseututoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maaseutuhallinnon lakisääteisiä tehtäviä ovat viljelijätukihallinto, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen valtion varoista, eläintenpitäjän ja eläinten pitopaikkojen rekisteröinti sekä hukkakauran torjuntaan liittyvät tehtävät. Yhteistoiminta-alueen isäntäkunta Siilinjärvi on tehnyt Ruokaviraston kanssa maksajavirastosopimuksen, missä on määritelty palvelutavoitteet viljelijätukihallinnon osalta.

Viljelijätukihaussa on siirrytty täysin sähköiseen hakuun. EU:n uuden rahoituskauden toimeenpanon myötä on maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden tehtäväksi tullut lisää asiantuntijatyötä. Hallinnolliset tarkastukset ovat lisääntyneet ja uutena tehtävänä on tullut maataloustoiminnan satelliittiseurannan kuvatulointatehtävät. Suurpetoeläinten aiheuttamat vahingot ovat lisääntyneet ja lisänneet vahinkoarviontiin liittyvää työtä. Maatalouden poikkeusoloihin liittyvät varautumistehtävät lisääntyvät vuonna 2025.

Maaseudun kehittäminen tähtää siihen, että maaseudulla on hyvät edellytykset monenlaiselle yritystoiminnalle ja eri-ikäisten ihmisten asumiselle. Kehittämistyössä pyritään näkemään erilaisten alueiden mahdollisuudet ja edistämään niitä. Maatilataustaiseen yritystoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluja sekä kehittämistoimiin liittyvää kokonaisvaltaista neuvontaa ja ohjausta annetaan maaseutuhallinnon yhteispalveluyksiköllä käytössä olevien resurssien puitteissa.

Erilaisia kehittämistoimenpiteitä tehdään tiiviillä yhteistyöllä muiden maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa. Maaseutuhallinnon toiminta perustuu kuntien strategioissa määriteltyihin arvoihin ja tavoitteisiin, jotka ovat mm. elinvoimainen elinympäristö, yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen, sujuvaa asiointia ja palvelua digitalisaatiota hyödyntäen sekä osaava ja innostunut henkilöstö.

Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan painopisteet ja menettelyt

Talousarvion toteutumista valvotaan kuukausittaisilla raportoinnilla sekä kolmannesvuosittain toteutettavalla valtuustoraportoinnilla. Toiminnasta raportoidaan myös sopimuskuntia ja toteumaraportit käsitellään maaseutulautakunnassa. Maaseutupalvelun toiminnan toteutumista valvotaan myös ruokaviraston toimesta. Tietoturvan osalta maaseutuhallinnossa on toimeenpantu maksajaviraston tietoturvapoliittikan tietoturvallisuuden hallintamallin ISO/IEC 27001:2022-pohjaiset vaatimukset ja soveltamistapa.

Tunnusluvut vuodelle 2025

Tilojen lukumäärä	Kasvulohkojen lukumäärä	Kokonais-pinta-ala	Maksettuja tukia vuonna 2023,	Tukihakemusten lukumäärä
56 kpl	1 739 kpl	2 507 ha	1 897 840 €	406 kpl

Maaseututoimi:

MAASEUTUTOIMI	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTAKULUT	4 983	-33 000	-33 000
TOIMINTAKATE	4 983	-33 000	-33 000
VUOSIKATE	4 983	-33 000	-33 000
Tilikauden tulos	4 983	-33 000	-33 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 983	-33 000	-33 000

Työllisyydenhoito

Palvelukuvaus

TE24- uudistus

TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Muutoksen tavoitteena on luoda palvelurakenne, joka edistää nopeaa työllistymistä sekä lisää työllisyyspalveluiden yhdenvertaista saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistuksen tarkoituksena on tuoda TE-palvelut eli julkiset työvoima- ja yrityspalvelut lähemmäksi asiakkaita, nopeuttaa työllistymistä sekä antaa kunnille lisää työkaluja alueen elinvoiman vahvistamiseksi. Näin vahvistetaan kestäväällä tavalla kasvua ja hyvinvointia.

Kaikki työnhakijat saavat työnhaun palvelut omasta kunnastaan vuoden 2025 alusta alkaen. Myös yritykset saavat rekrytointiin ja yrityksen kasvuun liittyviä palveluita kunnista. Työvoimapalveluista tulee osa jokaisen kunnan peruspalveluita, samaan tapaan kuin esimerkiksi sivistys- tai yhdyskuntarakentamiseen liittyvät palvelut.

Kaavin kunta kuuluu Kuopion työllisyysalueeseen. Työllisyysalueen valmistelusta ja päätöksenteosta vastaa työllisyysjaosto.

Työtä ja hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa Koillis-Savossa yhteishanke

Rautavaaran, Tuusniemen ja Kaavin kunnan yhteishanke. Rautavaaran kunta on hankkeen vastuukuntana. Hankeaika on 1.10.2023 – 31.5.2025.

Hankkeessa vahvistetaan heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja suurimmassa huono-osaisuusriskissä olevien henkilöiden osallisuutta sekä kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille. Vaikeimmin työllistyvien työllistymisen tueksi on tarpeen lisätä työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja luoda tehokkaampia toimintamalleja.

Työikäisten työhön kuntouttavien sosiaali- ja terveystyöpalvelujen palveluvalikoima painottuu työttömyyteen, työllistymiseen ja työhön kuntoutumiseen liittyviin tuen tarpeisiin. Taloudelliseen toimeentuloon ja asumiseen liittyvät tuen tarpeet sekä esimerkiksi päihteiden ongelmakäyttö ja muut sosiaaliset ongelmat ovat usein kiinteästi kytköksissä sekä toisiinsa että työttömyyteen. Työikäisen aikuisväestön erityiskysymyksiin erikoistunut aikuissosiaalityö on ollut

keskeinen tukimuoto työikäisten palveluissa, samoin kuntouttava työtoiminta, ja tässä hankkeessa yhdistetään kuntouttavien sosiaali- ja terveystalvelujen palvelut monialaisesti kunnan elinkeinopalvelujen ja TE-toimiston palvelujen kanssa.

ViaDia Pohjois-Savo ry

Kaavin kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva yhteistyösopimus ViaDia Pohjois-Savo ry:n kanssa. Yhteistyösopimuksen mukaisesti ViaDia on perustanut Kaavin kuntaan työtoimintakeskuksen. Työtoimintakeskuksessa tuotetaan kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluja. Lisäksi toimintaa järjestetään yhteistyössä muille toimijopille ja palvelua tarvitseville. Toimintaa järjestetään sekä yksilöllisesti, että ryhmätoimintana. ViaDia vastaa palvelun sisällöstä ja työtoimintakeskuksen toiminnasta.

ViaDia Pohjois-Savo ry:n Osaava työikä hanke on käynnistymässä 1.1.2025 lukien. Kaavin kunta on osallistumassa hankkeeseen, jonka tavoitteena on tavoitteena ohjata ja kannustaa osallisuuden yhteiskunnassa ja motivoida löytämään omat vahvuudet sekä osaamisen alueet, jotta kiinnittyminen työelämään tai sitä kohti vievään palveluun mahdollistuu. Tavoitteen saavuttamiseksi hanke tekee etsivää työtä ja kohtaa ruoka-aputyön yhteyteen tulevia työttömiä tai työttömyysuhan alla olevia henkilöitä.

Työmarkkinatuen kuntaosuus ja muut etuisuudet

Kuntien osuus työttömyystukien rahoituksesta laajenee vuoden 2025 alussa TE24 -uudistuksen myötä. Taustalla on tavoite ohjata kuntia tarjoamaan työttömille palveluja, joiden avulla he voivat työllistyä nopeammin.

Työmarkkinatuen lisäksi kunnat rahoittavat jatkossa osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Toisin kuin nykyään kunnan rahoitusvastuu koskee jatkossa myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta. Kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä.

Toiminnalliset tavoitteet 2025

Kuntastrategian ydinarvo: Teemme raja-aidat ylittävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Yhteistyön lisääminen työllisyyden hoidon kokonaisuudessa	Kuopion seudun työllisyysalueen, Pohjois-Savon hyvinvointialueen sekä ViaDia ry:n tiivis yhteistyö	Asiakkaat saavat tarvittavat palvelut viivytyksettä
ViaDia ry:n toiminnan vaikuttavuus	Arvioidaan alkuvuoden aikana vaikuttavuutta muuttuneessa toimintaympäristössä	Sopimuksen mukaisten tavoitteiden toteutuminen
Työmarkkina kulujen kasvun hillintä	Avoimien työpaikkojen määrä kasvaa	Tavoite toteutui / ei toteutunut

Tunnusluvut

	TP 2019	TP2020	TP 2021	TP2022	TP2023	8/2024
Työttömyys %	15,2	14,1	11,4	13,5	16,4	13,0

Työllisyydenhoito:

TYÖLLISYYSPALVELUT	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	151 147	15 000	15 000
TOIMINTAKULUT	-389 583	-258 838	-541 145
TOIMINTAKATE	-238 436	-243 838	-526 145
VUOSIKATE	-238 436	-243 838	-526 145
Tilikauden tulos	-238 436	-243 838	-526 145
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-238 436	-243 838	-526 145

Ympäristöterveydenhuolto

Palvelu-/yleiskuvaus

Siilinjärven kunnan ympäristöterveyslautakunta vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon (terveystarkastus ja eläinlääkäri) tehtävien hoitamisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kunnissa (Kaavi, Lapinlahti, Rautavaara, Siilinjärvi ja Tuusniemi). Lisäksi hoidetaan Kuopion kaupungin eläinlääkintähuollon tehtäviä Kuopion ja Siilinjärven välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyspalveluiden tarkoituksena on turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveyshaittoja ja -vaaroja sekä kuluttajien taloudellisia tappioita ehkäisevä paikalliseen riskinarvioon ja valtakunnalliseen valvontaohjelmaan perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Tähän sisältyy myös laadukas ja tarkoituksenmukainen kunnallinen eläinlääkintähuolto sekä eläinlääkäripäivystys. Yhteistoiminta-alueella turvataan koko ympäristöterveydenhuollon riittävien palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista sekä avointa.

Tunnusluvut

Eläinlääkärikäynnit	TP 2022	TP 2023	TA 2024
Suureläimet	166	176	196
Pieneläimet	554	576	563
Viranomaistarkastukset (AVI)	15	11	2
Terveydenhuoltokäynnit	13	12	14
Nautaeläintilat	28	26	26

Määrärahat

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Eläinlääkintähuolto	71 673	70 635 €	74 222
Eläinsuoja	532	2 247 €	2 247
Terveysvalvonta	44 595	43 857 €	43 692
YHTEENSÄ	116 800	116 738 €	120 160

Ympäristöterveydenhuolto:

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTAKULUT	-167 334	-153 400	-157 000
TOIMINTAKATE	-167 334	-153 400	-157 000
VUOSIKATE	-167 334	-153 400	-157 000
Tilikauden tulos	-167 334	-153 400	-157 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-167 334	-153 400	-157 000

KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Kasvun ja oppimisen toimialan hallinto

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kasvun ja oppimisen toimialan hallinnolliset toimet keskittyvät toimintojen taloudellisuuteen, yhteistyöhön, organisointiin ja laillisuusvalvontaan.

Tavoitteet

Voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti kasvun ja oppimisen toimialajohtajana ja lautakunnan esittelijänä toimii rehtori-sivistysjohtaja. Kansalaisopisto ja kirjasto toimivat Kuopion kaupungin hallinnoimina.

Sivistystoimen hallinto:

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	50		200
TOIMINTAKULUT	-77 252	-57 764	-60 174
TOIMINTAKATE	-77 202	-57 764	-59 974
VUOSIKATE	-77 202	-57 764	-59 974
Tilikauden tulos	-77 202	-57 764	-59 974
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-77 202	-57 764	-59 974

Varhaiskasvatus

Alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Vanhemmilla on oikeus saada lapselleen kunnallinen hoitopaikka, kunnan valvoma yksityinen hoitopaikka tai valita Kelan myöntämä kotihoidontuki. Varhaiskasvatusta järjestetään valtakunnallisten perusteiden pohjalta laaditun kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa ja toimintaa suunniteltaessa huomioidaan ja ennakoidaan varhaiskasvatusta koskevat valtakunnalliset muutokset.

Varhaiskasvatus tarjoaa yhteistyössä perheiden kanssa lapsille laadukkaan, turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvu ympäristön. Toiminnan arvot ovat luottamuksellisuus, perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja lapsiläheisyys.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi paranee

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuen rakenteiden vahvistaminen sekä oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyviin tarpeisiin vastaaminen oikea-aikaisella ja yksilöllisellä tuen kohdentamisella huomioiden saatavilla olevat palvelut.	Kehitetään ja toteutetaan pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia tuen muotoja erilaisilla työtavoilla ja järjestelyillä.	Havainnointi, keskustelut verkoston kanssa ja säännöllinen arviointi.
Varhaiskasvatuspalvelujen keskittäminen	Päivähoitopalvelua tuotetaan Koulutien päiväkodissa.	Muutos toteutuu kesään 2025 mennessä.

Perustelut

Ydinhenkilöstön ammatillinen osaaminen säilytetään lain määrittelemällä tasolla. Tukea tarvitseville lapsille mahdollistetaan säännölliset ja riittävät varhaiskasvatuksen erityisopettaja palvelut. Asiakkaiden asioissa tehdään aktiivisesti moniammatillista yhteistyötä tapaamisten ja palaverien muodossa. Huoltajia kuullaan säännöllisesti ja varhaiskasvatusta toteutetaan avoimesti ja asiakkaita kunnioittaen. Jatketaan maksuttoman varhaiskasvatuspalvelun tuottamista.

Tavoitteet tunnuslukuina

Päiväkoti (sisältää 4 päiväkotiryhmää)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Hoitopäivät	7.187	7.500	7.166
Lapsilukumäärä	75	63	70
Käytettäviä hoitopaikkoja	70	70	70

Perhepäivähoito

	TP 2023	TA 2024	TA 2025 *
Hoitopäivät	421	500	222
Lapsilukumäärä	5	3	5
Käytettäviä hoitopaikkoja	5	4	4,5

*perhepäivähoidon loppuminen 06/2025 alkaen

Varhaiskasvatus:

VARHAISKASVATUS	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	60 504	36 000	26 000
TOIMINTAKULUT	-1 156 660	-1 194 733	-1 140 028
TOIMINTAKATE	-1 096 156	-1 158 733	-1 114 028
VUOSIKATE	-1 096 156	-1 158 733	-1 114 028
Poistot ja arvonalentumiset	-9 931	-9 930	-9 930
Tilikauden tulos	-1 106 087	-1 168 663	-1 123 958
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 106 087	-1 168 663	-1 123 958

Perusopetus

Palvelu- ja yleiskuvaus

Perusopetuslain mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimis-edellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.

Kaavilaisten lasten alakouluopetus tapahtuu Kaavin koulussa ja yläkouluopetuksen toteuttaa Tuusniemen kunta Tuusniemen yhtenäiskoulussa.

Perusopetuksessa tarjotaan jatko-opintojen kannalta tarvittavat tiedot ja taidot, ja opetustyössä painotetaan omatoimisuutta. Opetus- ja kasvatustyö toteutetaan yhteistyössä lasten huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Oppilashuollossa painotetaan varhaisen puuttumisen merkitystä hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Oppilashallintojärjestelmänä käytetään Wilmaa, joka toimii myös koulun päätiedotuskanavana.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi paranee

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Oppilaiden saamaan tukeen ja erityisopetukseen panostetaan.	Koulunkäyntiöhaajien tuki luokissa	Toteutui / Ei toteutunut
Talouden tasapainotus	Erityisopetuksen resurssointi	Ohjelman mukaisuus
Talouden tasapainotus	Tukiopetuksen tarjoaminen	Ohjelman mukaisuus

Perustelut

Erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden määrä on edelleen suuri. Kaavin koululla toimii vuonna 2025 kolme pienryhmää. Koulunkäynninohjaajien tarve haastavissa yleisopetuksen

luokissa on lisäksi ilmeinen. Tukiopetustuntien avulla oppilaiden opiskelua tuetaan.

Tunnusluvut

KAAVIN KOULU

LUOKKA	22-23	23-24	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
E	15	10	15	12	21	14	11	12
1	24	13	13	15	12	21	14	11
2	24	24	16	13	15	12	21	14
3	21	21	28	16	13	15	12	21
4	24	21	18	28	16	13	15	12
5	29	25	21	18	28	16	13	15
6	23	27	25	21	18	28	16	13
YHT.	160	141	136	123	123	119	102	98

Perusopetus:

PERUSOPETUS	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	93 653	72 000	124 500
TOIMINTAKULUT	-3 069 394	-3 085 376	-2 985 471
TOIMINTAKATE	-2 975 741	-3 013 376	-2 860 971
VUOSIKATE	-2 975 741	-3 013 376	-2 860 971
Poistot ja arvonalentumiset	-4 219	-4 200	-4 200
Tilikauden tulos	-2 979 960	-3 017 576	-2 865 171
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 979 960	-3 017 576	-2 865 171

Aikuiskoulutus

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kaavin kunnan kansalaisopistopalvelut on tuottanut, vuoden 2013 alusta, Kuopio kaupunki. Yhteistoimintasopimus on uusittu vuonna 2016. Kansalaisopisto toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tarjoten kaikenikäisille kaavilaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja harrastustoimintaan. Kansalaisopiston kautta järjestetään myös henkilöstökoulutusta (ml. työhyvinvointi) talousarvion puitteissa tilauskursseina.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Kunnassa puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntalaisten aktiivinen osallistuminen kursseille.	Monipuolinen kurssitarjonta. Jalkautuminen Kaaville ja kaavilaisille kohdennettu markkinointi	Toteutuneet tunnit, tavoitteena 1300 h toteutunutta opetusta Kurssilaisten määrä
Tavoitellaan tasapainoa kurssitarjonnan ja kysynnän välillä	Arvioidaan kurssien laajuus ja määrä lukuvuodelle 2025 - 2026	Kustannuskehitys kurssien toteutumisen mukaan

Perustelut

Kaavilla sijaitsevat kansalaisopiston ryhmäkäyttöön soveltuvat tilat ovat tehokkaassa käytössä.

Monipuolinen kurssitarjonta tukee kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Aikuiskoulutus:

AIKUISKOULUTUS	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	56 742	71 000	71 000
TOIMINTAKULUT	-109 510	-131 100	-126 100
TOIMINTAKATE	-52 768	-60 100	-55 100
VUOSIKATE	-52 768	-60 100	-55 100
Tilikauden tulos	-52 768	-60 100	-55 100
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-52 768	-60 100	-55 100

Kirjastotoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Yleisistä kirjastoista annetun lain mukaan yleisen kirjaston palveluiden tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kaavin kunnan kirjastopalvelut on toteuttanut Kuopion kaupunginkirjasto vuodesta 2013 lähtien. Kaavin kirjasto on yksi Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjastoista. Kirjastoyhteistyö turvaa ammatillisesti pätevän henkilöstön ja kuntalaisille mahdollisuuden käyttää laajaa aineistokoelmaa.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kirjastopalveluiden laadukas ylläpitäminen.	Monipuolisen ja uudistuvan kokoelman ylläpitäminen ja kehittäminen.	Lainamäärä/asukas
Omatoimikirjastossa laajat aukioloajat	Omatoimikirjaston edelleen kehittäminen	Kirjastokäyntien määrä
Kustannustehokkuus	Arvioidaan kirjastoauton tuottama palvelua	Arviointi tehty kesään mennessä

Tavoitteet tunnuslukuina

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Lainauksia yhteensä (kpl)	37.424	37.000	40.000	40.000
Kirjastokäyntejä	21.467	23.998	22.000	22.000
Lainauksia/asukas	13,92	14,12	15	15
Lainauksen hinta €	5,55	6,35	5	5

Perustelu

Tavoitteena on saada kaikki kirjasto- ja omatoimipalveluista hyötyvät kirjastopalveluiden käyttäjiksi. Monipuolisen ja uudistuvan kokoelman ylläpitäminen ja kehittäminen lisää kirjastossa kävijöitä.

Kirjaston yhteistyöstä esim. järjestöjen kanssa hyötyvät molemmat osapuolet – kirjasto tarjoaa tarvittavat tilat veloituksetta ja järjestöjen toiminta voi tuoda uusia asiakkaita kirjastoon.

Kirjastotoimi:

KIRJASTOTOIMI	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTAKULUT	-235 504	-213 300	-193 233
TOIMINTAKATE	-235 504	-213 300	-193 233
VUOSIKATE	-235 504	-213 300	-193 233
Tilikauden tulos	-235 504	-213 300	-193 233
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-235 504	-213 300	-193 233

Vapaa-aikatoimi

Toiminta-ajatus ja yleiskuvaus

Vapaa-aikatoimen tulosalue sisältää kulttuuri-, liikunta-, nuorisotoimen.

Kulttuuritoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kunnan tehtävänä on tukea, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harrastamista ja harjoittamista, taidepalveluiden tarjontaa ja käyttöä, kositseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuetaan kunnassa toimivia järjestöjä ja yhdistyksiä kulttuuritoiminnan osalta.	Vuosittain jaettavat avustukset.	Avustuksen saajien määrä
Aktivoidaan kulttuuritoimintaa	Kulttuuritoimijoiden tapaamisten järjestäminen	Toteutuneet tapaamiset

Perustelut

Juhlatapahtumiin ja museotoimintaan varataan erilliset määrärahat. Säännöllisiä kulttuuritoimijoiden tapaamisia toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Liikunta- ja nuorisotoimi

Toiminta-ajatus ja yleiskuvaus

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (liikuntalaki 10.4.2015/390).

Nuorisolain (1285/2016) mukaisesti nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan nuorisolain tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat mm. monialainen yhteistyö (=nuorten ohjaus- ja palveluverkosto) ja etsivä nuorisotyö sekä nuorisovaltuusto.

Tavoitteet vuodelle 2025 liikuntatoimi

Strateginen painopiste: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntalaisten terveysliikunnan ja liikunnallisen elintavan edistäminen.	Liikunnan kautta saatavan hyvinvoinnin ja ennaltaehkäisevän työn edistäminen	Kuntalaisille järjestettävä liikunnanohjaus ja liikuntaneuvonta.

Perustelut

Strategian mukaisesti kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia halutaan edistää liikunnan keinoin. Liikunnallisen hyvinvoinnin keinoin voimme lisätä jokaisen kuntalaisen oikeutta hyvää elämään. Kunnan liikuntaneuvontaan on mahdollista saada myös Avin rahoitusta.

Tavoitteet vuodelle 2025 nuorisotoimi

Strateginen painopiste: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kuntalaisille, erityisesti nuorille suunnatun toiminnan ja tapahtumien järjestäminen	Eri sisältöisten tapahtumien järjestäminen.	Tapahtumien ja toiminnan määrä.
Nuorison aktivoiminen	Kävijämäärien tilastoiminen	Käytetään Nuodo järjestelmää

Perustelut

Ennaltaehkäisevän työskentelyn edellytyksenä on paikallisten nuorten ja nuorisotyöntekijöiden välille syntyvä luottamus. Etsivän nuorisotyön asiakkaiden määrä on ollut viime vuosina hienoisessa laskussa nuorten aikuisten muuttoliikkeen suuntautuessa pois kunnasta.

Nuorisotoimen järjestämät erilaiset tapahtumat kokoavat alueen nuoria yhteen ja ovat tärkeitä monille kaavilaisille.

Koulunuorisotyön merkitys on tärkeää sekä Kaavin koulussa että Tuusniemen yläkoulussa, jossa kaavilaiset nuoret käyvät yläkouluun.

Vapaa-aikatoimi:

VAPAA-AIKATOIMI	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	5 742	66 100	55 600
TOIMINTAKULUT	-438 905	-405 770	-359 472
TOIMINTAKATE	-433 163	-339 670	-303 872
VUOSIKATE	-433 163	-339 670	-303 872
Poistot ja arvonalentumiset	-5 071	-3 900	-5 300
Tilikauden tulos	-438 234	-343 570	-309 172
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-438 234	-343 570	-309 172

Joukkoliikenne

Palvelu- ja yleiskuvaus

Joukkoliikenne toiminnan tarkoituksena on toimivien vaihtoehtojen tarjoaminen käyttäen joukkoliikenteen palveluita työmatka- ja asiointiliikenteeseen yksityisautoilun sijasta. Lain muututtua vuonna 2014 koko linja-autoliikenne on avautunut vapaalle kilpailulle. Kunnan halutessa tukea reittejä, julkinen raha kohdennetaan niihin yhteisesti kunnan ja ELY-keskuksen sopimuksilla.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste: Kaavilla on puoleensavetävä brändi.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tuetaan kunnan sisäistä liikennöintiä.	Linja-autoilla tapahtuvaa koulukuljetusta on mahdollista myös muiden kuntalaisten hyödyntää.	Toteutuneet matkat

Perustelut

Koululaisliikenteessä käytetään taksikuljetusten lisäksi useita linja-autovuoroja, jotka Kaavin kunta ostaa itse. Näillä kuljetusreittejä myös muiden kuntalaisten toivotaan hyödyntävän.

Kaavin kunta tarjoaa myös asiointiliikennettä Kaavin haja-asutusalueelta taajamaan ja takaisin. Vuonna 2025 asiointiliikenne järjestetään kerran viikossa kysynnän mukaisesti. Toiminta on alkanut kesällä 2020 ja osoittautunut tarpeelliseksi monelle kuntalaiselle. Vuonna 2025 asiointiliikenteen kulut katetaan kunnan perintövaroista.

Joukkoliikenne:

JOUKKOLIIKENNE	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTAKULUT	-38 450	-35 300	-18 300
TOIMINTAKATE	-38 450	-35 300	-18 300
VUOSIKATE	-38 450	-35 300	-18 300
Tilikauden tulos	-38 450	-35 300	-18 300
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 450	-35 300	-18 300

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tekninen hallinto

Palvelu- ja yleiskuvaus

Teknisen hallinnon tehtävä on mm. turvata kunnan tekniset palvelut ja tehostaa niiden käyttöä, huolehtia kunnan eri toimintoja varten tarvitsemasta kiinteistöomaisuudesta ja kunnallisteknisistä verkostoista, kehittää eri sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä varmistaa kunnan tonttivarannon riittävyys. Toimivat kuntapalvelut edellyttävät sekä ulkoisten puitteiden (rakennukset ja infrastruktuuri) asianmukaista kunnossapitoa, että riittäviä henkilöresursseja sekä kunnossapidon ja investointien tarvitsemaa rahoitusta.

Tavoitteet

Palvelut tuotetaan jatkossakin ensisijaisesti omana työnä toimintoja tarpeen mukaan ulkoistamalla. Lisäksi käytetään yhteistyökumppanien apua sekä tarvittaessa kilpailutetaan uusia yrityksiä. Koko kuntaorganisaation toimintaa tarkastellaan riittävän kattavasti, jotta resurssien käyttöä on mahdollista edelleen tehostaa. Kiinteistöjen ylläpitotoimintoja kehitetään sekä automatisoidaan mahdollisuuksien mukaan.

Tekninen hallinto:

TEKNINEN HALLINTO	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTAKULUT	-93 897	-114 134	-127 047
TOIMINTAKATE	-93 897	-114 134	-127 047
VUOSIKATE	-93 897	-114 134	-127 047
Tilikauden tulos	-93 897	-114 134	-127 047
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-93 897	-114 134	-127 047

Kiinteistötoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kiinteistötoimi tuottaa tilapalvelut kunnan eri hallintokunnille. Tilojen on oltava hallintokuntien toimintaan soveltuvia ja niiden on täytettävä käyttäjäryhmien edellyttämät rakennusterveellisyysvaatimukset. Tilojen on oltava hallintokuntien toimintaan soveltuvia ja niiden on täytettävä käyttäjäryhmien toiminnalliset vaatimukset.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kaavilla on puoleensavetävä brändi
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kiinteistöjen pitkän aikavälin suunnitelmallinen hallinta	Kiinteistöstrategian hyväksyminen	Kiinteistöstrategia hyväksytty
Kaavin koulun sähköistäminen poikkeusoloissa	Varavoimalle tarvittavien suunnitelmien tekeminen	Valmis suunnitelma

Perustelut

Vajaalla käytöllä ja suuren korjausvelan rakennukset poistetaan käytöstä, irtisanotaan liittymät ja puretaan, jonka ansiosta kiinteistötoimen kustannuksia vähennetään tulevana vuosina. Toimintakeskuksen purkamiseen varaudutaan tulevana vuosina. Kaavin koulun toimiminen poikkeusoloissa vaatii varavoimaa, joten sen hankkiminen ja tarvittavien muutostöiden tekeminen vaatii tarvittavat toteutussuunnitelmat. Toteutussuunnitelmien tekeminen on aloitettu vuonna 2024.

Kiinteistötoimi:

KIINTEISTÖTOIMI	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	1 631 389	1 564 100	1 457 220
TOIMINTAKULUT	-1 332 724	-1 276 885	-1 261 855
TOIMINTAKATE	298 665	287 215	195 365
VUOSIKATE	298 665	287 215	195 365
Poistot ja arvonalentumiset	-405 768	-420 030	-428 840
Tilikauden tulos	-107 103	-132 815	-233 475
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-107 103	-132 815	-233 475

Vesi- ja viemärlaitos

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kunnan vesi- ja viemärlaitos (=vesihuoltolaitos) tuottaa kuntalaisille toimialaansa kuuluvat palvelut. Vesihuollon verkostot laitteineen pidetään toimintakunnossa sekä korjataan tarvittaessa modernia valvontatekniikkaa hyödyntäen. Siten palvelut voidaan tuottaa myös viranomaismääräykset täyttäen.

Kaavin kunnan vesilaitoksen käyttämän raakaveden toimittaa Koillis-Savon Vesi Oy, jonka omistajiin Kaavin kunta lukeutuu Tuusniemen kunnan ja Kuopion kaupungin kanssa. Jätevedet käsitellään Juankoskella sijaitsevalla Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy:n omistamalla yhteispuhdistamolla, jonka omistavat Kaavin kunta ja Kuopion kaupunki yhdessä.

Kaavin vesi- ja viemärlaitoksen riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön

suositteleman Water Safety Plan -periaatteen mukaisesti. Talousvedestä valvotaan muuttujia, jotka sisältyvät sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön talousvesiasetukseen 1352/2015.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Etäluettavien vesimittarien käyttöönotto vaiheittain	Taloyhtiöiden, yritysten ja kunnan kiinteistöjen vesimittareiden vaihtaminen etäluettavaksi	Vesimittareiden vaihtaminen vuosittain
Nykyisten vesilaitoksen käytössä olevien ohjelmistojen suurempi hyödyntäminen ja kehittäminen päivittäistoiminnoissa	Ohjelmistojen jatkuva kehittäminen	Uudet ohjelmistojen sovellukset käyttöön henkilöstölle
Tehdään selvitys vesi- ja viemärlaitoksen yhtiöittämisestä ja vesiosuuskuntien liittymisestä kunnalliseen laitokseen / yhtiöön	Ulkopuolinen asiantuntija tekee selvityksen yhtiöittämisestä	Valmis selvitysraportti vuonna 2025

Perustelut

Vesi- ja viemärlaitoksen ohjelmistojen jatkuva kehittäminen, joilla voidaan saavuttaa säästöjä päivittäistoiminnoissa. Ohjelmistoilla voidaan, mm. seurata sekä löytää mahdollisia vesivuotoja linjastoista ja kiinteistöistä. Hyödynnetään enemmän digitaalisia järjestelmiä vesilaitoksen arki työssä.

Siirrytään vaiheittain vesi- ja viemärlaitoksen osalta etäluettaviin vesimittareihin. Siirtyminen on aloitettu taloyhtiöistä, yrityksistä ja kunnan kiinteistöistä. Vaihdetaan omakotitalojen vesimittarit etäluettaviin alueittain, vanhimmasta mittarikannasta alkaen.

Tuloslaskelmassa eliminoidaan koko vesi- ja viemärlaitoksen käyttötalouden talousarviosta Somparannan ja Somparinteen alueiden vesihuolto.

Talouden tasapainottamisen vuoksi vesi- ja viemärlaitoksen veden hintaa korotetaan 1.1.2025 alkaen 10 %.

Vesi- ja viemärlaitos:

VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	475 057	497 410	504 535
TOIMINTAKULUT	-514 524	-457 386	-499 581
TOIMINTAKATE	-39 467	40 024	4 954
Rahoitustuotot ja -kulut	-35 287		
VUOSIKATE	-74 754	40 024	4 954
Poistot ja arvonalentumiset	-74 320	-74 500	-69 120
Tilikauden tulos	-149 075	-34 476	-64 166
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-149 075	-34 476	-64 166

INVESTOINTIOSA, vesi- ja viemärlaitos

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vuotovesien vähentäminen	Vuotovesitutkimus	Tehdään 2025 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen viemäroinnin osalta	Jätevesipumppaamoiden ja peruskorjaukset	Tehdään 2025 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen talousveden osalta	Vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen	Tehdään 2025 aikana

Perustelu

Talousarviossa 2025 vesi- ja viemärlaitoksen investointeja ovat mm. jätevesipumppaamoiden peruskorjaukset, vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen sekä laitoksen omaan viemäriverkoston vuotovesitutkimuksiin perustuvat korjaukset. Vuosittainen investointi määräraha on 70 000 €.

Tiehoitokunnat

Palvelu- ja yleiskuvaus

Määräraha sisältää yksityisteiden vuosittaiset kunnossapitoavustukset, peruskorjausavustukset sekä kunnalle määrätyt yksikkömaksut.

Yksityisteiden avustusmääräraha on 30.000 euroa, jonka jakamisesta vastaa tekninen ja ympäristölautakunta.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Yksityisteiden avustusten jako-perusteet.	Avustusperiaatteet /-säännöt uudistetaan.	Avustusperiaatteet / -säännöt hyväksytyt ennen avustusten jakamista.

Tiehoitokunnat:

TIEHOITOKUNNAT	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	17		
TOIMINTAKULUT	-64 105	-64 500	-34 500
TOIMINTAKATE	-64 088	-64 500	-34 500
VUOSIKATE	-64 088	-64 500	-34 500
Tilikauden tulos	-64 088	-64 500	-34 500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-64 088	-64 500	-34 500

Muu tekninen toimi

Palvelu ja yleiskuvaus

Muu tekninen toimi sisältää kaavoituksen, metsätilat, asumispalvelut, taajama- ja haja-asutusalueen tiestön kunnossapidon sekä jätehuollon.

Kaavin kunnan talousmetsien vastuuhenkilönä toimii tekninen johtaja. Kaavin kunnan talousmetsien hoitovastuu vuosina 2023 – 2025 on Metsänhoitoyhdistys Savotta ry:llä. Kaavin Vuokratalot Oy vastaa vuokra-asunnoista Kaavin kuntakonsernissa. Kaavin kunnan rakennustarkastaja/ympäristösihteeri vastaa Kaavin Vuokratalot Oy:n operatiivisesta toiminnasta. Kunta perii yhtiöltä korvausta em. palkkaus-, toimistotila- ym. kuluista.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hulevesimaksun käyttöönotto	Kunnan päätöksenteko	Hulevesimaksu otettu käyttöön
Kadun peruskorjaus	Kirjekuorentien peruskorjaus	Peruskorjattu katu

Metsän myynti talousarvion mukaan	Metsän myynti päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Metsän myyntitulo 300 000 €
-----------------------------------	---	-----------------------------

Perustelu

Asemakaava-alueella sijaitsevien huonokuntoisten teiden peruskorjaussuunnitelmien tekeminen sekä Kirjekuorentien peruskorjaus.

Muu tekninen toimi:

MUU TEKNINEN TOIMI	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	150 011	267 500	300 000
TOIMINTAKULUT	-158 447	-178 930	-137 415
TOIMINTAKATE	-8 436	88 570	162 585
VUOSIKATE	-8 436	88 570	162 585
Poistot ja arvonalentumiset	-201 485	-328 080	-330 000
Tilikauden tulos	-209 921	-239 510	-167 415
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-209 921	-239 510	-167 415

Rakennusvalvonta

Palvelu- ja yleiskuvaus

Rakennusvalvonta on osa kuntien lakisääteisiä palveluja. Viranomaisten valvonnasta ja tehtävistä rakentamisessa on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:ssä.

Kaavin kuntaan on perustettu 1.1.2017 lukien yhdistetty rakennustarkastaja-ympäristösihteerin virka. Rakennustarkastaja on maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvissa tehtävissään kunnan rakennusvalvontaviranomaisen alainen.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamisesta ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Rakentamislain tavoitteena on parantaa rakentamisen laatua, sujuvoittaa lupaprosesseja ja tuoda esiin ympäristönäkökulmat rakennusprosesseissa. Rakennusvalvonnan rooli muuttuu osin valvovammaksi ja digitaalisemmaksi, mikä helpottaa ja nopeuttaa prosesseja, mutta samalla edellyttää tarkempaa seuranta laadun ja vastuullisuuden suhteen.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina
Tavoite	Toimenpide	Mittari
Rakennusjärjestyksen uusiminen	Rakennusjärjestyksen päivittäminen uuden rakentamislain mukaisesti	Valmis 2025
Rakennusvalvonnan viranomaistehtävien taksataulukon uusiminen	Taksataulukon uusiminen uuden rakentamislain mukaisesti	Valmis 2025
Vanhon rakennuslupahakemusten ja -päätösten digitointi	Vanhon rakennuslupahakemusten ja -päätösten siirto sekä kirjaaminen rakennusvalvontaohjelmaan (v. 1950-2000)	Valmis 2025

Perustelu

1.1.2025 voimaan tulevan uuden rakentamislain myötä kunnan rakennusjärjestyksen ja rakennusvalvonnan taksataulukon uusiminen.

Tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Myönnetty rakennuslupa- ja toimenpideluvat / kpl	54	47	50	40
Toimenpideilmoitukset / kpl	22	29	30	20

Rakennusvalvonta:

RAKENNUSVALVONTA	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	29 064	27 000	24 700
TOIMINTAKULUT	-82 634	-85 338	-70 856
TOIMINTAKATE	-53 571	-58 338	-46 156
VUOSIKATE	-53 571	-58 338	-46 156
Tilikauden tulos	-53 571	-58 338	-46 156
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 571	-58 338	-46 156

Ympäristönsuojelu

Palvelu- ja yleiskuvaus

Hoitaa Kaavin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Ympäristölautakunta huolehtii ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön ja muiden säännösten mukaisista valvonta-, lupa- ja

täytäntöönpanotehtävistä. Ympäristön pilaantumisen ehkäisyssä keinoina ovat mm. jätehuollon ja meluntorjunnan sekä vesien-, ilman ja maaperän suojelun neuvonta ja valvonta.

Tavoitteet vuodelle 2025

Strateginen painopiste		Kaupunkialue Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina	
Tavoite	Toimenpide	Mittari	
Ympäristönsuojeluun liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma	Valvontasuunnitelman ja -ohjelman päivittäminen	Luonnos valmiina 2025	

Perustelu

Laaditaan Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukainen säännölliseen valvontaan liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma. Seurataan ja valvotaan jätevesilain ja hajajätevesiasetuksen toteutumista.

Ympäristönsuojelu:

YMPÄRISTÖNSUOJELU	TP 2023	TA-MU 2024	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	5 758	6 000	5 500
TOIMINTAKULUT	-25 121	-23 765	-17 544
TOIMINTAKATE	-19 363	-17 765	-12 044
VUOSIKATE	-19 363	-17 765	-12 044
Tilikauden tulos	-19 363	-17 765	-12 044
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 363	-17 765	-12 044

TULOSLASKELMA

Tilin nimi	TP 2023	TA+MU 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	3 727 921	3 395 860	3 660 675	3 410 000	3 660 000	3 760 000	3 860 000
Myyntituotot/Liikevaihto	1 571 755	1 508 060	1 630 755	1 650 000	1 700 000	1 750 000	1 800 000
Maksutuotot	76 644	60 000	49 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Tuet ja avustukset	498 533	307 500	356 100	400 000	400 000	400 000	400 000
Muut toimintatuotot	1 580 989	1 520 300	1 624 820	1 300 000	1 500 000	1 550 000	1 600 000
Vuokratuotot	1 469 992	1 497 100	1 373 020	1 300 000	1 300 000	1 350 000	1 400 000
Muut tuotot	110 997	23 200	251 800		200 000	200 000	200 000
TOIMINTAKULUT	-10 212 448	-9 235 318	-9 184 484	-9 115 000	-9 165 000	-9 215 000	-9 265 000
Henkilöstökulut	-3 357 553	-3 250 693	-3 180 501	-3 160 000	-3 210 000	-3 260 000	-3 310 000
Palkat ja palkkiot	-2 686 197	-2 560 650	-2 579 800	-2 600 000	-2 650 000	-2 700 000	-2 750 000
Henkilösivukulut	-671 356	-690 043	-600 701	-560 000	-560 000	-560 000	-560 000
Eläkekulut	-613 258	-626 689	-536 907	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Muut henkilösivukulut	-58 098	-63 354	-63 794	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Palvelujen ostot	-4 418 348	-3 629 995	-3 926 768	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000
Asiakaspalvelujen ostot	-1 969 018	-1 684 450	-1 613 180	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000
Muiden palvelujen ostot	-2 449 330	-1 945 545	-2 313 588	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-808 885	-858 870	-723 285	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Ostot tilikauden aikana	-808 885	-858 870	-723 285	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Avustukset	-522 127	-359 000	-365 000	-365 000	-365 000	-365 000	-365 000
Avustukset kotitalouksille	-122 474	-75 000	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000
Avustukset yhteisöille	-399 653	-284 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Muut toimintakulut	-1 105 535	-1 136 760	-988 930	-940 000	-940 000	-940 000	-940 000
Vuokrakulut	-1 061 674	-1 070 080	-941 500	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000
Muut kulut	-43 861	-66 680	-47 430	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
TOIMINTAKATE	-6 484 527	-5 839 458	-5 523 809	-5 705 000	-5 505 000	-5 455 000	-5 405 000
Verotulot	6 265 592	6 408 000	6 286 000	6 300 000	6 400 000	6 500 000	6 600 000
Valtionosuudet	274 937	-543 000	-408 538	-300 000	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-49 904	90 900	59 900	61 900	71 900	81 900	91 900
Korkotuotot	3 873	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Muut rahoitustuotot	219 564	209 000	209 000	210 000	220 000	230 000	240 000
Korkokulut	-235 042	-120 000	-151 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Muut rahoituskulut	-38 299	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
VUOSIKATE	6 097	116 442	413 553	356 900	966 900	1 126 900	1 286 900
Poistot ja arvonalentumiset	-703 301	-845 040	-859 490	-860 000	-850 000	-840 000	-830 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-703 301	-845 040	-859 490	-860 000	-850 000	-840 000	-830 000
Tilikauden tulos	-697 204	-728 598	-445 937	-503 100	116 900	286 900	456 900
Tilinpäätössirrot	10 578	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	10 578	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-686 627	-715 998	-433 337	-490 500	129 500	299 500	469 500

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	6 097	148 942	413 553	556 900	966 900	1 126 900	1 286 900
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	376 351	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-980 303	-550 000	-600 000	-780 000	-720 000	-905 000	-690 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0	0	0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62 670	20 000	100 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-535 185	-381 058	-86 447	-173 100	296 900	271 900	646 900
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset							
Antolainasaamisten vähennykset	7 330						
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500 000	1 500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-513 512	-739 000	-844 000	-844 000	-844 000	-718 800	-718 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 000 000	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutokset	69 322						
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos	894 455						
Korottomien velkojen muutos	-521 742						
Rahoituksen rahavirta	297 209	761 000	156 000	156 000	156 000	281 200	281 200
Rahavarojen muutos	-237 976	379 942	69 553	-17 100	452 900	553 100	928 100

INVESTOINTIOSA 2025

INVESTOINTIOSA 2025	menot	tulot	netto
alv 0 %			
	euroa	euroa	euroa
KUNNANHALLITUS			
– Kiinteistöjen ja osakkeiden myynti		50 000	
RAKENTAMINEN			
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ LAUTAKUNTA			
– Virastotalon korjaukset	20 000		
– Varavoimakoneiden hankinta	30 000		
KADUT, TIET, TORIT			
– Kirjekuorentien peruskorjaus	400 000		
– Katujen peruskorjaussuunnitelmat	30 000		
– Katujen asfaltoinnit	30 000		
– Katu- ja kuntoradan valaistusten korjaukset	20 000		
VESIJOHTOJEN RAKENTAMINEN			
– Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen	35 000		
VIEMÄRIJOHTOJEN RAKENTAMINEN			
– Kaava-alueen viemärijärjestelmän rakentaminen ja laitteiden hankkiminen	35 000		
YHTEENSÄ	600 000	50 000	550 000

RAKENTAMISOHJELMA

KAAVIN KUNTA						
Rakentamishjelma 2025 - 2029	Yhteensä					
alv 0 %	1 000 €	2025	2026	2027	2028	2029
1. Katujen asfaltoinnit	150	30	30	30	30	30
2. Katujen peruskorjaukset	2 000	400	300	300	500	500
3. Katujen peruskorjaussuunnitelmat	150	30	30	30	30	30
4. Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen	175	35	35	35	35	35
5. Kaava-alueen viemärijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen	175	35	35	35	35	35
6. Katu- ja kuntoradan valaistusten korjaukset	100	20	20	20	20	20
7. Matonpesupaikan rakentaminen	60		60			
8. Virastotalon korjaukset	100	20	20	20	20	20
9. Varavoimakoneiden hankinta	80	30	50			
10. Palvelukeskuksen korjaukset / suunnittelut	230		30	100	100	
11. Kaavin koulun muutostyöt	80		20	20	20	20
12. Paloaseman korjaukset	45		15	15	15	
13. Kuntakeskuksen yleissuunnittelu	20		20			
14. Urheilukentän peruskorjaus	210		10	100	100	
15. Kuntoportaat	90		90			
16. Sähköinen arkistointi	30		15	15		
YHTEENSÄ	3 695	600	780	810	790	690

RAKENTAMISOHJELMAN 2025-2029 TEKSTIOSA

1. Katujen asfaltoinnit

Asfaltoidaan ja korjataan vuosittain Kaavin kunnan katuja mm. kelirikkovaurioita ja muista huoltotoimenpiteistä aiheutuneita asfalttirikkoumia.

2. Katujen peruskorjaukset

Toteutetaan Kirjekuorentien peruskorjaus, jaetaan hanke kahdelle vuodelle. Peruskorjaustarve: Uudenkylänraitti, Puustellinpolun pohjoisosa, Teollisuustie, Lokkitie, Kalliotie

3. Katujen peruskorjaussuunnitelmat

Tehdään peruskorjaussuunnitelmat: Uudenkylänraitti, Puustellinpolun pohjoisosa, Teollisuustie, Lokkitie, Kalliotie

4. Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen

Jatketaan mm. vesijohtoverkoston linjasulkuventtiilien vaihtoja sekä selvitetään vesijohtoverkoston kuntoa omana työnä.

5. Kaava-alueen viemärijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen

Jatketaan jätevesipumppaamoiden peruskorjauksia sekä tehdään viemäriverkoston vuotovesitutkimuksia omana työnä.

6. Katu- ja kuntoradan valaistusten korjaukset

Uusitaan Kaavin kunnan ylläpitämää katu- ja kuntoradanvalaistusta mm. muuttuneiden energiadirektiivien takia. Korjataan ja uusitaan vanhoja katuvalokeskuksia.

7. Matonpesupaikan rakentaminen

Matonpesupaikan rakentaminen vierasvenesatamaan.

8. Virastotalon korjaukset

Virastotalon vuokratilojen peruskorjaukset, kuten työterveyden ja eläinlääkäritilojen ääneneristävyuden parantaminen.

9. Varavoimakoneiden hankinta

Varavoimakoneiden hankinta kunnan kiinteistöjen ja vesihuoltolaitosten käyttöön sekä tarvittavien yhteyksien rakentamiseen. Hankitaan koululle oma varavoimakone joko siirtämällä varavoimakone palvelukeskukselta tai hankitaan kokonaan uusi varavoimakone.

10. Palvelukeskuksen korjaukset

Tehdään palvelukeskuksen kiinteistöön korjauksia tarvittaessa. Valmistaudutaan tulevana vuosina palvelukeskuksen kattoremonttiin ja/tai mahdolliseen käyttötärpeen muutokseen.

11. Kaavin koulun muutostyöt

Tehdään koulun tiloihin tarvittavia tilamuutoksia opetustyön tarpeiden mukaan. Viimeistellään suunnitelmat koulun omasta varavoimakoneesta.

12. Paloaseman korjaukset

Paloaseman tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt. Kohteita mm. ikkunat, kiintokalusteet, lukitukset, sisäpintojen peruskorjaukset, lämmöneristys, ilmanvaihto.

13. Kuntakeskuksen kehittäminen

Kuntakeskuksen kehittäminen sekä kehittämistä tukevien suunnitelmien tekeminen.

14. Urheilukentän peruskorjaus

Urheilukentän peruskorjauksen tekeminen yleissuunnitelman pohjalta. Haetaan peruskorjaukselle liikuntapaikkojen avustusta.

15. Kuntoportaat

Ensisijainen toteutustapa on järjestön / yhdistyksen toimesta, jossa on mukana kunnan osuus. Toissijainen toteutus kunnan investointihankkeena ja rahoituksen hakeminen kunnalle. Kuntoportaiden sijoitus kuntoradan viereen, pysäköinti ja lähtö Niemelänmäentieltä.

16. Sähköinen arkistointi

Käsiarkiston muuttaminen sähköiseen / digitaaliseen muotoon.

Liite nro 1, Kokouspalkkiot ja palkkioiden soveltamisohje

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOT 2025

Kokouspalkkiot

Kunnan toimielinten kokouksista suoritetaan jäsenille palkkiota seuraavasti:

1. valtuusto ja kunnanhallitus 60 euroa.
2. lautakunnat ja jaostot 50 euroa.
3. toimikunnat, valiokunnat, työryhmät, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto 30 euroa.
4. sähköinen päätöksentekomenettely 20 euroa.

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan korvausta seuraavasti, kun kyseessä ei ole kokous:

1. puheenjohtajalle 150 euroa päivästä
2. vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle 100 euroa päivästä.

Kokousten ulkopuoliset tehtävät

Kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä sekä kokousten johtamisesta maksetaan kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkio:

1. valtuuston puheenjohtajalle 1400 euroa
2. valtuuston I ja II varapuheenjohtajalle 400 euroa
3. kunnanhallituksen puheenjohtajalle 1900 euroa
4. kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajalle 400 euroa
5. tarkastuslautakunnan, kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä teknisen ja ympäristö-
lautakunnan puheenjohtajalle 400 euroa.
6. jaoston puheenjohtajalle 300 euroa.

Palkkioiden maksaminen

Palkkioiden maksamisessa sovelletaan, erikseen annettua luottamushenkilöiden palkkioiden soveltamisohjetta.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOIDEN SOVELTAMISOHJE

Kokouspalkkiot

Kunnan kokouspalkkiot maksetaan talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytyn taulukon mukaisesti.

Läsnäolo-oikeuden perusteella kokoukseen osallistuvalla ja asiantuntijana kuultavalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kokousta pitävän toimielimen palkkion mukaan.

Kokouksesta, jossa jäsen on ollut saapuvilla yli kolme tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 50 prosenttia peruspalkkiosta jokaiselta kolmen tunnin jälkeen alkavalta tunnilta. Kokouksen keskeytys neuvottelutauon ajaksi ei vähennä kokousaikaa. Jos kokous keskeytyy muun syyn vuoksi vähintään 30 minuuttia, keskeytys vähennetään kokouksen kokonaiskestosta.

Matka-aikaa ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Sähköisen päätöksentekomenettelyn palkkio määräytyy, kuten edellä on mainittu. Edellytys maksamiselle on, että jäsen on ilmoittanut kantansa asiaan.

Pöytäkirjantarkastus sisältyy aina kokouspalkkioon.

Jos saman päivän aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous tai muu toimitus tai seminaari, maksetaan näistä palkkio erikseen, mikäli näiden välinen aika on yli kaksi tuntia.

Palkkion maksamisen edellytys

Kunnan luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön mukaisesti. Kunnan viranhaltijoille ja työsuhteisille kokoukset ovat työaikaa.

Kunnan toimielinten kokouspalkkioiden maksaminen edellyttää, että luottamushenkilö on ollut läsnä koko kokouksen, jos kokous on kestänyt enintään tunnin ja yli tunnin kestävässä kokouksissa vähintään puolet kokousajasta. Varajäsen saa täysimääräisen kokouspalkkion ollessaan paikalla vain osan kokouksesta.

Kokouksella tarkoitetaan edellä tässä pykälässä kuntalain tai muun lain tai asetuksen säännösten mukaisesti asetetun toimielimen sellaista kokousta, joka on laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen ja josta laaditaan pöytäkirja.

Palkkion maksamisen edellytyksenä on toimielimen pöytäkirja, muistio tai läsnäololista, mistä ilmenee läsnäoloaika.

Kokousten ulkopuoliset luottamustehtävät

Kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä maksetaan kokouspalkkion lisäksi palkkiota talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytyyn taulukon mukaisesti.

Vuosipalkkio maksetaan neljännesvuosittain alkaen puheenjohtajuuden alkamisajan kohdasta ja päättyen puheenjohtajuuden päättymisajankohtaan. Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhtäjaksoisesti kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta saa varapuheenjohtaja vuosipalkkion. Vuosipalkkion määrä lasketaan täysinä kalenterikuukausina.

Taulukko tehtävistä, jotka lukeutuvat vuosipalkkioon on ohjeen lopussa.

Toimituspalkkio

Toimielimen ja sen jäsenen suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta toimituksesta maksetaan kokouspalkkio määräävän toimielimen mukaan, jollei kunnan edustaja saa muun kunnan tai toimielimen suorittamaa palkkiota. Palkkion maksamisen edellytyksenä on toimielimen päätös tehtävään määräämisestä tai kunnanjohtajan kutsu.

Taulukko toimituspalkkioon oikeuttaviin tehtävistä on ohjeen lopussa.

Kustannusten korvaaminen

Toimituspalkkiot ja kustannukset haetaan luottamushenkilön korvaushakemuksella vähintään kaksi kertaa vuodessa eli kevään kokouksista toukokuun loppuun mennessä ja syksyn kokouksista marraskuun loppuun mennessä.

Luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetykskorvaus sekä korvaus sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidosta tai muusta vastaavasta syystä kultakin alkavalta tunnilta, kuitenkin enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa. Tuntikorvaus on enintään 20 euroa.

Luottamushenkilön tulee esittää ansiomenetyksestä työnantajan todistus, jonka mukaan luottamustoimeen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Elinkeinonharjoittajan tulee antaa vastaava kirjallinen selvitys ja vakuutus kustannusten määrästä. Todistusta ja selvitystä ansionmenetyksestä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 15 euroa tunnissa. Tällöin luottamushenkilön tulee antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksestä. Ansiomenetykskorvaukseen kuuluu kokousaika taukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut.

Muista kustannuksista tulee antaa kirjallinen selvitys. Matkakustannukset korvataan vain vakituiselta asunnolta Kaavilta kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti, kun ne ylittävät edestakaisin viisi (5) kilometriä ilman erillistä selvitystä. Jos luottamushenkilö tulee kokoukseen työpaikaltaan, korvataan työpaikan ja kokouspaikan välinen matka sen ollessa lyhyempi kuin kodin ja kokouspaikan välinen matka. Kunnanhallitus voi yksittäistapauksessa määrätä toisin majoittumiskorvauksesta.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia omaa autoa, korvataan todelliset taksi- tai invataksikulut maksukuitin mukaan. Asia on sovittava etukäteen hallintojohtajan kanssa.

Luottamushenkilömaksut

Kunta perii luottamushenkilömaksut, mikäli kunnanvaltuutettu on antanut kirjallisen valtuutuksen.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Kunnanhallitus ratkaisee palkkion tai korvauksen luottamushenkilön pyynnöstä, jos sen määrästä tai perusteista syntyy erimielisyyttä.

Vuosi- toimitus- ja kokouspalkkiot

Vuosipalkkio = VP

Toimituspalkkio = TP

Kokouspalkkio = KP

Tilaisuus	Palkkio
Kunta- yhtiökokoukset *	TP
Kunnanjohtajan järjestämät puheenjohtajiston palaverit	VP
Ohjausryhmät ja hankkeet **	TP
Työhönottohaastattelut **	TP
Investointien hankeryhmät **	TP
Katselmukset ja työmaakokoukset **	TP
Erilaiset infot, järjestöt ja esittelyt	VP
Jos on erikseen määrätty / pyydetty edustamaan	TP
Uusien luottamushenkilöiden perehdytys	VP
Kunnan järjestämät koulutukset	TP
Avoimet seminaarit	VP
Kunnanvaltuuston seminaarit ja koulutukset	KP
Kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan kutsumat puheenjohtajien ja ryhmäpuheenjohtajien neuvottelut	TP
Sepeleenlaskut, hautajaiset, syntymäpäivät, vuosijuhlat ja merkkipäivät	VP
Edustaminen, vierailut ja isännöisyys	VP
Tutustumismatkat	VP
Iltakoulut, suunnittelukokoukset, ei makseta korotuksia	TP
Kokoukseen valmistautuminen, tiedonvaihdot ym.	VP

*) Toimielimen tai kunnanjohtajan määräämä kunnan edustaja

***) Toimielimen valitsema edustaja